

Przetwarzanie języka naturalnego

Wstęp

Obecnie najpopularniejszy model służący do przetwarzania języka naturalnego wykorzystują architekturę transformacyjną. Istnieje kilka bibliotek, implementujących tę architekturę, ale w kontekście NLP najczęściej wykorzystuje się [Huggingface transformers](#).

Biblioteka ta poza samym [kodem źródłowym](#), zawiera szereg innych elementów. Do najważniejszych z nich należą:

- [modele](#) - olbrzymia i ciągle rosnąca liczba gotowych modeli, których możemy użyć do rozwiązywania wielu problemów z dziedziny NLP (ale również w zakresie rozpoznawania mowy, czy przetwarzania obrazu),
- [zbiory danych](#) - bardzo duży katalog przydatnych zbiorów danych, które możemy w prosty sposób wykorzystać do trenowania własnych modeli NLP (oraz innych modeli).

Weryfikacja dostępności GPU

Trening modeli NLP wymaga dostępu do akceleratorów sprzętowych, przyspieszających uczenie sieci neuronowych. Jeśli nasz komputer nie jest wyposażony w GPU, to możemy skorzystać ze środowiska Google Colab.

W tym środowisku możemy wybrać akcelerator spośród GPU i TPU.

Sprawdźmy, czy mamy dostęp do środowiska wyposażonego w akcelerator NVidii:

```
!nvidia-smi

Wed Dec 20 08:52:34 2023
+-----+
+-----+
| NVIDIA-SMI 535.104.05                  Driver Version: 535.104.05   CUDA
Version: 12.2                  |
|-----+-----+
+-----+
| GPU   Name                               Persistence-M | Bus-Id        Disp.A | |
| Volatile Uncorr. ECC |                               |                  |
| Fan  Temp  Perf              Pwr:Usage/Cap |      Memory-Usage |
| GPU-Util  Compute M. |                               |                  |
|                               |                               |                  |
| MIG M. |                               |                  |
|                               |                               |                  |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
=====
```

```

| 0 Tesla T4 Off | 00000000:00:04.0 Off |
0 |
| N/A 65C P8 11W / 70W | 0MiB / 15360MiB |
0% Default |
|
N/A |
+-----+
+-----+

+-----+
-----+
| Processes:
|
| GPU GI CI PID Type Process name
GPU Memory |
| ID ID
Usage |
|
=====
=====|
| No running processes found
|
+-----+
-----+

```

Jeśli akcelerator jest niedostępny (polecenie skończyło się błędem), to zmieniamy środowisko wykonawcze wybierając z menu "Środowisko wykonawcze" -> "Zmień typ środowiska wykonawczego" -> GPU.

Podpięcie dysku Google

Kolejnym elementem przygotowań, który jest opcjonalny, jest dołączenie własnego dysku Google Drive do środowiska Colab. Dzięki temu możliwe jest zapisywanie wytrenowanych modeli, w trakcie procesu treningu, na "zewnętrznym" dysku. Jeśli Google Colab doprowadzi do przerwania procesu treningu, to mimo wszystko pliki, które udało się zapisać w trakcie treningu nie przepadną. Możliwe będzie wznowienie treningu już na częściowo wytrenowanym modelu.

W tym celu montujemy dysk Google w Colabie. Wymaga to autoryzacji narzędzia Colab w Google Drive.

```

from google.colab import drive
drive.mount('/content/gdrive')

Mounted at /content/gdrive

```

Po podmontowaniu dysku mamy dostęp do całej zawartości Google Drive. Wskazując miejsce zapisywania danych w trakcie treningu należy wskazać ścieżkę zaczynającą się od `/content/gdrive`, ale należy wskazać jakiś podkatalog w ramach naszej przestrzeni dyskowej.

Pełna ścieżka może mieć postać `/content/gdrive/MyDrive/output`. Przed uruchomieniem treningu warto sprawdzić, czy dane zapisują się na dysku.

Instalacja bibliotek Pythona

Następnie zainstalujemy wszystkie niezbędne biblioteki. Poza samą biblioteką `transformers`, instalujemy również biblioteki do zarządzania zbiorami danych `datasets`, bibliotekę definiującą wiele metryk wykorzystywanych w algorytmach AI `evaluate` oraz dodatkowe narzędzia takie jak `sacremoses` oraz `sentencepiece`.

```
!pip install transformers==4.35.2 sacremoses==0.1.1 datasets==2.15.0
evaluate==0.4.1 sentencepiece==0.1.99 accelerate==0.24.1
```

```
Requirement already satisfied: transformers==4.35.2 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (4.35.2)
```

```
Collecting sacremoses==0.1.1
```

```
  Downloading sacremoses-0.1.1-py3-none-any.whl (897 kB)
```

```
0:00:00 897.5/897.5 kB 15.4 MB/s eta
```

```
0:00:00 521.2/521.2 kB 48.6 MB/s eta
```

```
0:00:00 84.1/84.1 kB 12.1 MB/s eta
```

```
anylinux_2_17_x86_64.manylinux2014_x86_64.whl (1.3 MB)
```

```
0:00:00 1.3/1.3 MB 66.9 MB/s eta
```

```
0:00:00 261.4/261.4 kB 31.2 MB/s eta
```

```
Requirement already satisfied: filelock in /usr/local/lib/python3.10/dist-
packages (from transformers==4.35.2) (3.13.1)
```

```
Requirement already satisfied: huggingface-hub<1.0,>=0.16.4 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(0.19.4)
```

```
Requirement already satisfied: numpy>=1.17 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(1.23.5)
```

```
Requirement already satisfied: packaging>=20.0 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(23.2)
```

```
Requirement already satisfied: pyyaml>=5.1 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(6.0.1)
```

```
Requirement already satisfied: regex!=2019.12.17 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(2023.6.3)
```

```
Requirement already satisfied: requests in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(2.31.0)
```

```
Requirement already satisfied: tokenizers<0.19,>=0.14 in
```

```
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(0.15.0)
Requirement already satisfied: safetensors>=0.3.1 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(0.4.1)
Requirement already satisfied: tqdm>=4.27 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from transformers==4.35.2)
(4.66.1)
Requirement already satisfied: click in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from sacremoses==0.1.1)
(8.1.7)
Requirement already satisfied: joblib in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from sacremoses==0.1.1)
(1.3.2)
Requirement already satisfied: pyarrow>=8.0.0 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from datasets==2.15.0)
(10.0.1)
Collecting pyarrow-hotfix (from datasets==2.15.0)
  Downloading pyarrow_hotfix-0.6-py3-none-any.whl (7.9 kB)
Collecting dill<0.3.8,>=0.3.0 (from datasets==2.15.0)
  Downloading dill-0.3.7-py3-none-any.whl (115 kB)


---


115.3/115.3 kB 12.6 MB/s eta
0:00:00
Requirement already satisfied: pandas in /usr/local/lib/python3.10/dist-
packages (from datasets==2.15.0) (1.5.3)
Requirement already satisfied: xxhash in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from datasets==2.15.0)
(3.4.1)
Collecting multiprocessing (from datasets==2.15.0)
  Downloading multiprocessing-0.70.15-py310-none-any.whl (134 kB)


---


134.8/134.8 kB 18.5 MB/s eta
0:00:00
Requirement already satisfied: fsspec[http]<=2023.10.0,>=2023.1.0 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from datasets==2.15.0)
(2023.6.0)
Requirement already satisfied: aiohttp in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from datasets==2.15.0)
(3.9.1)
Collecting responses<0.19 (from evaluate==0.4.1)
  Downloading responses-0.18.0-py3-none-any.whl (38 kB)
Requirement already satisfied: psutil in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from accelerate==0.24.1)
(5.9.5)
Requirement already satisfied: torch>=1.10.0 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from accelerate==0.24.1)
(2.1.0+cu121)
Requirement already satisfied: attrs>=17.3.0 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from aiohttp-
>datasets==2.15.0) (23.1.0)
```

Requirement already satisfied: multidict<7.0,>=4.5 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from aiohttp->datasets==2.15.0) (6.0.4)

Requirement already satisfied: yarll<2.0,>=1.0 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from aiohttp->datasets==2.15.0) (1.9.4)

Requirement already satisfied: frozenlist>=1.1.1 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from aiohttp->datasets==2.15.0) (1.4.0)

Requirement already satisfied: aiosignal>=1.1.2 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from aiohttp->datasets==2.15.0) (1.3.1)

Requirement already satisfied: async-timeout<5.0,>=4.0 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from aiohttp->datasets==2.15.0) (4.0.3)

Requirement already satisfied: typing-extensions>=3.7.4.3 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from huggingface-hub<1.0,>=0.16.4->transformers==4.35.2) (4.5.0)

Requirement already satisfied: charset-normalizer<4,>=2 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from requests->transformers==4.35.2) (3.3.2)

Requirement already satisfied: idna<4,>=2.5 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from requests->transformers==4.35.2) (3.6)

Requirement already satisfied: urllib3<3,>=1.21.1 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from requests->transformers==4.35.2) (2.0.7)

Requirement already satisfied: certifi>=2017.4.17 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from requests->transformers==4.35.2) (2023.11.17)

Requirement already satisfied: sympy in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from torch>=1.10.0->accelerate==0.24.1) (1.12)

Requirement already satisfied: networkx in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from torch>=1.10.0->accelerate==0.24.1) (3.2.1)

Requirement already satisfied: jinja2 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from torch>=1.10.0->accelerate==0.24.1) (3.1.2)

Requirement already satisfied: triton==2.1.0 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from torch>=1.10.0->accelerate==0.24.1) (2.1.0)

Requirement already satisfied: python-dateutil>=2.8.1 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from pandas->datasets==2.15.0) (2.8.2)

Requirement already satisfied: pytz>=2020.1 in /usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from pandas->datasets==2.15.0) (2023.3.post1)

Requirement already satisfied: six>=1.5 in

```

/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from python-dateutil>=2.8.1-
>pandas->datasets==2.15.0) (1.16.0)
Requirement already satisfied: MarkupSafe>=2.0 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from jinja2->torch>=1.10.0-
>accelerate==0.24.1) (2.1.3)
Requirement already satisfied: mpmath>=0.19 in
/usr/local/lib/python3.10/dist-packages (from sympy->torch>=1.10.0-
>accelerate==0.24.1) (1.3.0)
Installing collected packages: sentencepiece, sacremoses, pyarrow-
hotfix, dill, responses, multiprocessing, accelerate, datasets, evaluate
Successfully installed accelerate-0.24.1 datasets-2.15.0 dill-0.3.7
evaluate-0.4.1 multiprocessing-0.70.15 pyarrow-hotfix-0.6 responses-
0.18.0 sacremoses-0.1.1 sentencepiece-0.1.99

```

Mając zainstalowane niezbędne biblioteki, możemy skorzystać z wszystkich modeli i zbiorów danych zarejestrowanych w katalogu.

Typowym sposobem użycia dostępnych modeli jest:

- *wykorzystanie gotowego modelu*, który realizuje określone zadanie, np. [analizę senetymentu w języku angielskim](#) - model tego rodzaju nie musi być trenowany, wystarczy go uruchomić aby uzyskać wynik klasyfikacji (można to zobaczyć w demo pod wskazanym linkiem),
- *wykorzystanie modelu bazowego*, który jest dotrenowywany do określonego zadania; przykładem takiego modelu jest [HerBERT base](#), który uczony był jako maskowany model języka. Żeby wykorzystać go do konkretnego zadania, musimy wybrać dla niego "głowę klasyfikacyjną" oraz dotrenować na własnym zbiorze danych.

Modele tego rodzaju różnią się od siebie, można je załadować za pomocą wspólnego interfejsu, ale najlepiej jest wykorzystać jedną ze specjalizowanych klas, dostosowanych do zadania, które chcemy zrealizować. Zaczniemy od załadowania modelu BERT base - jednego z najbardziej popularnych modeli, dla języka angielskiego. Za jego pomocą będziemy odgadywać brakujące wyrazy w tekście. Wykorzystamy do tego wywołanie `AutoModelForMaskedLM`.

```

from transformers import AutoModelForMaskedLM, AutoTokenizer

model = AutoModelForMaskedLM.from_pretrained("bert-base-cased")

{"model_id": "c2d9736f8db44686abfb924f2b2718", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "15164cb4bfbb4368ae08f3bdce0cc425", "version_major": 2, "version_minor": 0}

```

Some weights of the model checkpoint at bert-base-cased were not used when initializing BertForMaskedLM: ['bert.pooler.dense.bias', 'cls.seq_relationship.bias', 'cls.seq_relationship.weight', 'bert.pooler.dense.weight']
- This IS expected if you are initializing BertForMaskedLM from the checkpoint of a model trained on another task or with another

architecture (e.g. initializing a BertForSequenceClassification model from a BertForPreTraining model).

- This IS NOT expected if you are initializing BertForMaskedLM from the checkpoint of a model that you expect to be exactly identical (initializing a BertForSequenceClassification model from a BertForSequenceClassification model).

Ładowany model jest modulem PyTorch. Możemy zatem korzystać z API tej biblioteki. Możemy np. sprawdzić ile parametrów ma model BERT base:

```
count = sum(p.numel() for p in model.parameters() if p.requires_grad)

'{:,}'.format(count).replace(',', ' ')

{"type": "string"}
```

Widzimy zatem, że nasz model jest bardzo duży - zawiera ponad 100 milionów parametrów, a jest to tzw. model bazowy. Modele obecnie wykorzystywane mają jeszcze więcej parametrów - duże modele językowe, takie jak ChatGPT posiadają więcej niż 100 miliardów parametrów.

Możemy również podejrzeć samą strukturę modelu.

```
model
BertForMaskedLM(
  (bert): BertModel(
    (embeddings): BertEmbeddings(
      (word_embeddings): Embedding(28996, 768, padding_idx=0)
      (position_embeddings): Embedding(512, 768)
      (token_type_embeddings): Embedding(2, 768)
      (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,
elementwise_affine=True)
      (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)
    )
    (encoder): BertEncoder(
      (layer): ModuleList(
        (0-11): 12 x BertLayer(
          (attention): BertAttention(
            (self): BertSelfAttention(
              (query): Linear(in_features=768, out_features=768,
bias=True)
              (key): Linear(in_features=768, out_features=768,
bias=True)
              (value): Linear(in_features=768, out_features=768,
bias=True)
              (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)
            )
            (output): BertSelfOutput(
              (dense): Linear(in_features=768, out_features=768,
```

```

bias=True)
        (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,
elementwise_affine=True)
        (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)
    )
    )
    (intermediate): BertIntermediate(
        (dense): Linear(in_features=768, out_features=3072,
bias=True)
        (intermediate_act_fn): GELUActivation()
    )
    (output): BertOutput(
        (dense): Linear(in_features=3072, out_features=768,
bias=True)
        (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,
elementwise_affine=True)
        (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)
    )
    )
    )
    )
    )
    (cls): BertOnlyMLMHead(
        (predictions): BertLMPredictionHead(
            (transform): BertPredictionHeadTransform(
                (dense): Linear(in_features=768, out_features=768, bias=True)
                (transform_act_fn): GELUActivation()
                (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,
elementwise_affine=True)
            )
            (decoder): Linear(in_features=768, out_features=28996,
bias=True)
        )
    )
    )
)

```

Tokenizacja tekstu

Załadowanie samego modelu nie jest jednak wystarczające, żeby zacząć go wykorzystywać. Musimy mieć mechanizm zamiany tekstu (łańcucha znaków), na ciąg tokenów, należących do określonego słownika. W trakcie treningu modelu, słownik ten jest określany (wybierany w sposób algorytmiczny) przed właściwym treningiem sieci neuronowej. Choć możliwe jest jego późniejsze rozszerzenie (douczenie na danych treningowych, pozwala również uzyskać reprezentację brakujących tokenów), to zwykle wykorzystuje się słownik w postaci, która została określona przed treningiem sieci neuronowej. Dlatego tak istotne jest wskazanie właściwego słownika dla tokenizera dokonującego podziału tekstu.

Biblioteka posiada klasę `AutoTokenizer`, która akceptuje nazwę modelu, co pozwala automatycznie załadować słownik korespondujący z wybranym modelem sieci neuronowej. Trzeba jednak pamiętać, że jeśli używamy 2 modeli, to każdy z nich najpewniej będzie miał inny słownik, a co za tym idzie muszą one mieć własne instancje klasy `Tokenizer`.

```
tokenizer = AutoTokenizer.from_pretrained("bert-base-cased")
tokenizer

{"model_id": "3b06c257e217433ba2429e46aaef5c75", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "23f9ea4c7ef641dd8ede96fc16149c87", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "75368b069f004015aca5b3e7e22ad02e", "version_major": 2, "version_minor": 0}

BertTokenizerFast(name_or_path='bert-base-cased', vocab_size=28996,
model_max_length=512, is_fast=True, padding_side='right',
truncation_side='right', special_tokens={'unk_token': '[UNK]',
'sep_token': '[SEP]', 'pad_token': '[PAD]', 'cls_token': '[CLS]',
'mask_token': '[MASK]'}, clean_up_tokenization_spaces=True),
added_tokens_decoder={
  0: AddedToken("[PAD]", rstrip=False, lstrip=False,
single_word=False, normalized=False, special=True),
  100: AddedToken("[UNK]", rstrip=False, lstrip=False,
single_word=False, normalized=False, special=True),
  101: AddedToken("[CLS]", rstrip=False, lstrip=False,
single_word=False, normalized=False, special=True),
  102: AddedToken("[SEP]", rstrip=False, lstrip=False,
single_word=False, normalized=False, special=True),
  103: AddedToken("[MASK]", rstrip=False, lstrip=False,
single_word=False, normalized=False, special=True),
}
```

Tokenizer posługuje się słownikiem o stałym rozmiarze. Podowuje to oczywiście, że nie wszystkie wyrazy występujące w tekście, będą się w nim znajdowały. Co więcej, jeśli użyjemy tokenizera do podziału tekstu w innym języku, niż ten dla którego został on stworzony, to taki tekst będzie dzielony na większą liczbę tokenów.

```
sentence1 = tokenizer.encode(
    "The quick brown fox jumps over the lazy dog.",
    return_tensors="pt"
)
print(sentence1)
print(sentence1.shape)

sentence2 = tokenizer.encode("Zażółć gęślą jaźń.",
    return_tensors="pt")
```

```
print(sentence2)
print(sentence2.shape)

tensor([[ 101, 1109, 3613, 3058, 17594, 15457, 1166, 1103,
         16688, 3676,
          119, 102]])
torch.Size([1, 12])
tensor([[ 101, 163, 1161, 28259, 7774, 20671, 7128, 176,
         28221, 28244,
         1233, 28213, 179, 1161, 28257, 19339, 119, 102]])
torch.Size([1, 18])
```

Korzystając z tokenizera dla języka angielskiego do podziału polskiego zdania, widzimy, że otrzymujemy znacznie większą liczbę tokenów. Żeby zobaczyć, w jaki sposób tokenizer dokonał podziału tekstu, możemy wykorzystać wywołanie `convert_ids_to_tokens`:

```
print("|".join(tokenizer.convert_ids_to_tokens(list(sentence1[0]))))
print("|".join(tokenizer.convert_ids_to_tokens(list(sentence2[0]))))

[CLS]|The|quick|brown|fox|jumps|over|the|lazy|dog|.|[SEP]
[CLS]|Z|##a|##ż|##ó|##ł|##ć|g|##ę|##ś|##ł|##ą|j|##a|##ż|##ń|.|[SEP]
```

Widzimy, że dla języka angielskiego wszystkie wyrazy w zdaniu zostały przekształcone w pojedyncze tokeny. W przypadku zdania w języku polskim, zawierającego szereg znaków diakrytycznych sytuacja jest zupełnie inna - każdy znak został wyodrębniony do osobnego sub-tokenu. To, że mamy do czynienia z sub-tokenami sygnalizowane jest przez dwa krzyżyki poprzedzające dany sub-token. Oznaczają one, że ten sub-token musi być sklejony z poprzedzającym go tokenem, aby uzyskać właściwy łańcuch znaków.

Zadanie 1 (0.5 punkt)

Wykorzystaj tokenizer dla modelu `allegro/herbert-base-cased`, aby dokonać tokenizacji tych samych zdań. Jakie wnioski można wyciągnąć przyglądając się sposobowi tokenizacji za pomocą różnych słowników?

```
tokenizer_pl = AutoTokenizer.from_pretrained("allegro/herbert-base-cased")

{"model_id": "548a1880cca84f0c8e83d8ae9a8652c2", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "1e43cddf32344b619797f424c1ee88c5", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "ceaa7e461bc14a11a6c3f64123bb2c70", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "e62419d154614a2bb0b6da7adaa99ca2", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

```

{"model_id":"774ba9fc6bef4a5b823b81bb2c87fbb1","version_major":2,"version_minor":0}

sentence1_pl = tokenizer_pl.encode(
    "The quick brown fox jumps over the lazy dog.",
    return_tensors="pt"
)
print(sentence1_pl)
print(sentence1_pl.shape)

sentence2_pl = tokenizer_pl.encode("Zażółć gęślą jaźń.",
    return_tensors="pt")
print(sentence2_pl)
print(sentence2_pl.shape)

tensor([[ 0, 7117, 22991, 4879, 25015, 1016, 3435, 1055,
          2202, 4952, 1010, 83, 10259, 6854, 2050, 3852, 2065, 1031,
          1899, 2]])
torch.Size([1, 20])
tensor([[ 0, 2237, 7227, 1048, 7029, 46389, 2059, 272,
          1059, 1899, 2]])
torch.Size([1, 11])

print(" | ".join(tokenizer_pl.convert_ids_to_tokens(list(sentence1_pl[0]
))))
print(" | ".join(tokenizer_pl.convert_ids_to_tokens(list(sentence2_pl[0]
))))

<s>|The</w>|qui|ck</w>|brow|n</w>|fo|x</w>|ju|mp|s</w>|o|ver</w>|
the</w>|la|zy</w>|do|g</w>|. </w>|</s>
<s>|Za|żół|ć</w>|gę|ślą</w>|ja|ź|ń</w>|. </w>|</s>

```

Tokenizer słabo sobie radzi z językiem angielskim, natomiast z polskim lepiej.

W wynikach tokenizacji poza wyrazami/tokenami występującymi w oryginalnym tekście pojawiają się jeszcze dodatkowe znaczniki [CLS] oraz [SEP] (albo inne znaczniki - w zależności od użytego słownika). Mają one specjalne znaczenie i mogą być wykorzystywane do realizacji specyficznych funkcji związanych z analizą tekstu. Np. reprezentacja tokenu [CLS] wykorzystywana jest w zadaniach klasyfikacji zdań. Z kolei token [SEP] wykorzystywany jest do odróżnienia zdań, w zadaniach wymagających na wejściu dwóch zdań (np. określenia, na ile zdania te są podobne do siebie).

Modelowanie języka

Modele pretrenowane w reżimie self-supervised learning (SSL) nie posiadają specjalnych zdolności w zakresie rozwiązywania konkretnych zadań z zakresu przetwarzania języka naturalnego, takich jak odpowiadanie na pytania, czy klasyfikacja tekstu (z wyjątkiem bardzo

dużych modeli, takich jak np. GPT-3, których model językowy zdolny jest do predykcji np. sensownych odpowiedzi na pytania). Można je jednak wykorzystać do określania prawdopodobieństwa wyrazów w tekście, a tym samym do sprawdzenia, jaką wiedzę posiada określony model w zakresie znajomości języka, czy też ogólną wiedzę o świecie.

Aby sprawdzić jak model radzi sobie w tych zadaniach, możemy dokonać inferencji na danych wejściowych, w których niektóre wyrazy zostaną zastąpione specjalnymi symbolami maskującymi, wykorzystywanymi w trakcie pre-treningu modelu.

Należy mieć na uwadze, że różne modele mogą korzystać z różnych specjalnych sekwencji w trakcie pretreningu. Np. Bert korzysta z sekwencji [MASK]. Wygląd tokenu maskującego lub jego identyfikator możemy sprawdzić w [pliku konfiguracji tokenizera](#) dystrubowanym razem z modelem, albo odczytać wprost z instancji tokenizera.

W pierwszej kolejności, spróbujemy uzupełnić brakujący wyraz w angielskim zdaniu.

```
sentence_en = tokenizer.encode(
    "The quick brown [MASK] jumps over the lazy dog.",
    return_tensors="pt"
)
print("|".join(tokenizer.convert_ids_to_tokens(list(sentence_en[0]))))
target = model(sentence_en)
print(target.logits[0][4])

[CLS]|The|quick|brown|[MASK]|jumps|over|the|lazy|dog|.|[SEP]
tensor([-5.3489, -5.6063, -5.1303, ..., -5.9625, -4.1559, -4.5403],
      grad_fn=<SelectBackward0>)
```

Ponieważ zdanie po stokenizowaniu uzupełniane jest znacznikiem [CLS], to zamaskowane słowo znajduje się na 4 pozycji. Wywołanie `target.logits[0][4]` pokazuje tensor z rozkładem prawdopodobieństwa poszczególnych wyrazów, które zostało określone na podstawie parametrów modelu. Możemy wybrać wyrazy, które posiadają największe prawdopodobieństwo, korzystając z wywołania `torch.topk`:

```
import torch

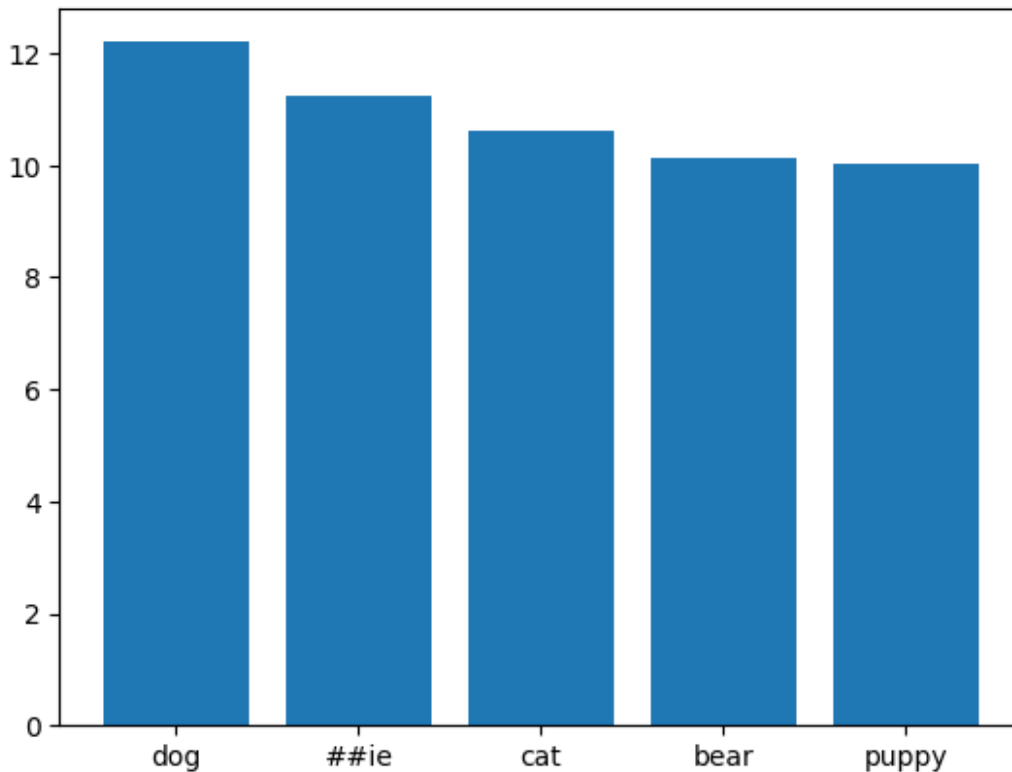
top = torch.topk(target.logits[0][4], 5)
top

torch.return_types.topk(
  values=tensor([12.1982, 11.2289, 10.6009, 10.1278, 10.0120],
    grad_fn=<TopkBackward0>),
  indices=tensor([ 3676,  1663,  5855,  4965, 21566]))
```

Otrzymaliśmy dwa wektory - `values` zawierający składowe wektora wyjściowego sieci neuronowej (nieznormalizowane) oraz `indices` zawierający indeksy tych składowych. Na tej podstawie możemy wyświetlić wyraz, które według modelu są najbardziej prawdopodobnymi uzupełnieniami zamaskowanego wyrazu:

```
words = tokenizer.convert_ids_to_tokens(top.indices)
```

```
import matplotlib.pyplot as plt
plt.bar(words, top.values.detach().numpy())
<BarContainer object of 5 artists>
```


Według modelu najbardziej prawdopodobnym uzupełnieniem brakującego wyrazu jest `dog` (a nie `fox`). Nieco zaskakujący może być drugi wyraz `##ie`, ale po dodaniu go do istniejącego tekstu otrzymamy zdanie: "The quick brownie jumps over the lazy dog", które również wydaje się sensowne (choć nieco zaskakujące).

Zadanie 2 (1.5 punkty)

Wykorzystując model `allegro/herbert-base-cased` zaproponuj zdania z jednym brakującym wyrazem, weryfikując zdolność tego modelu do:

- odmiany przez polskie przypadki,
- uwzględniania długodystansowych związków w tekście,
- reprezentowania wiedzy o świecie.

Dla każdego problemu wymyśl po 3 zdania sprawdzające i wyświetl predykcję dla 5 najbardziej prawdopodobnych wyrazów.

Możesz wykorzystać kod z funkcji `plot_words`, który ułatwi Ci wyświetlanie wyników. Zweryfikuj również jaki token maskujący wykorzystywany jest w tym modelu. Pamiętaj również o załadowaniu modelu `allegro/herbert-base-cased`.

Oceń zdolności modelu w zakresie wskazanych zadań.

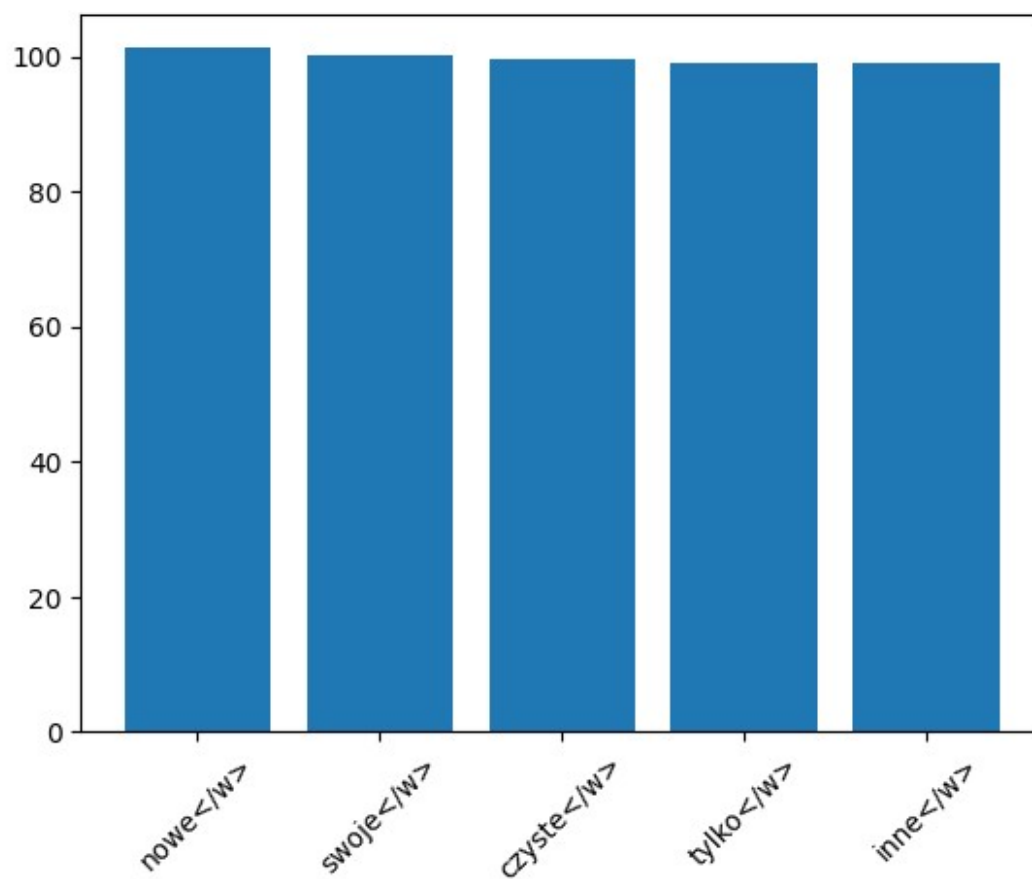
```
def plot_words(sentence, word_model, word_tokenizer, mask="[MASK]"):
    sentence = word_tokenizer.encode(sentence, return_tensors="pt")
    tokens = word_tokenizer.convert_ids_to_tokens(list(sentence[0]))
    print("|".join(tokens))
    target = word_model(sentence)
    top = torch.topk(target.logits[0][tokens.index(mask)], 5)
    words = word_tokenizer.convert_ids_to_tokens(top.indices)
    plt.xticks(rotation=45)
    plt.bar(words, top.values.detach().numpy())
    plt.show()

model_pl = AutoModelForMaskedLM.from_pretrained("allegro/herbert-base-
cased")
tokenizer_pl = AutoTokenizer.from_pretrained("allegro/herbert-base-
cased")
mask_token = "<mask>"

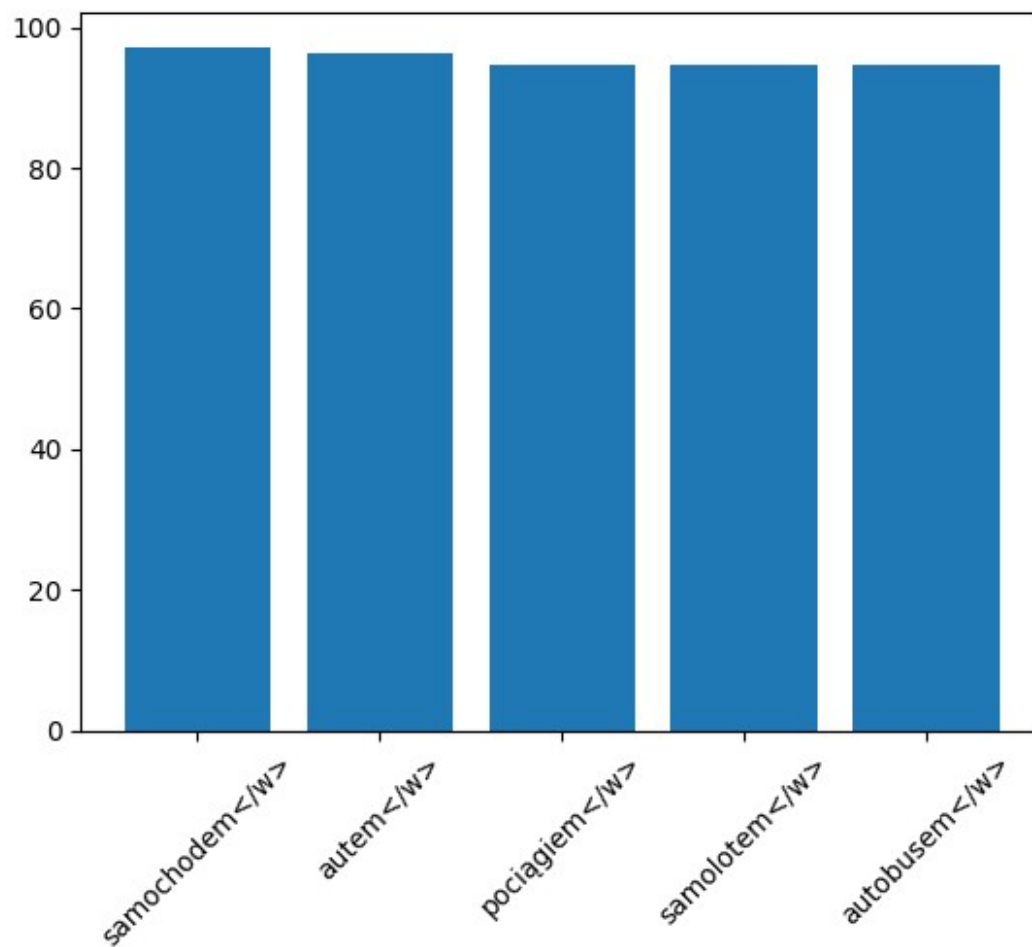
{"model_id": "c67c3c9bd5aa4642b777265ba6e8aedef", "version_major": 2, "vers
ion_minor": 0}

#Odmiana
plot_words("Zrobiłem pranie. Teraz mam <mask> ubrania.", model_pl,
tokenizer_pl, mask=mask_token)
plot_words("Pojechałem na wakacje moim <mask>.", model_pl,
tokenizer_pl, mask=mask_token)
plot_words("Zrobiłem sobie <mask> kawę.", model_pl, tokenizer_pl,
mask=mask_token)

<s>|Zrobi|łem</w>|pra|nie</w>|. </w>|Teraz</w>|mam</w>|<mask>|
ubrania</w>|. </w>|</s>
```

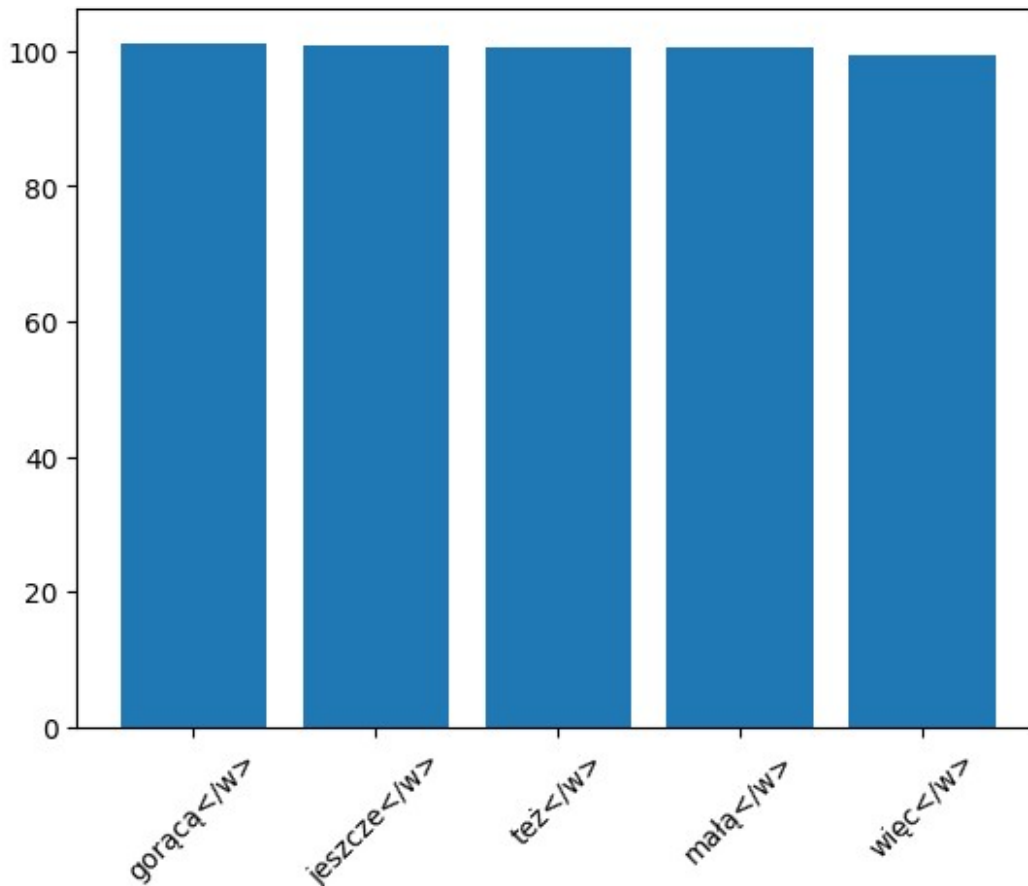

<s>|Po|jechałem</w>|na</w>|wakacje</w>|moim</w>|<mask>|. </w>|</s>

<s>|Zrobi|łem|sobie|<mask>|kawę|. </s>

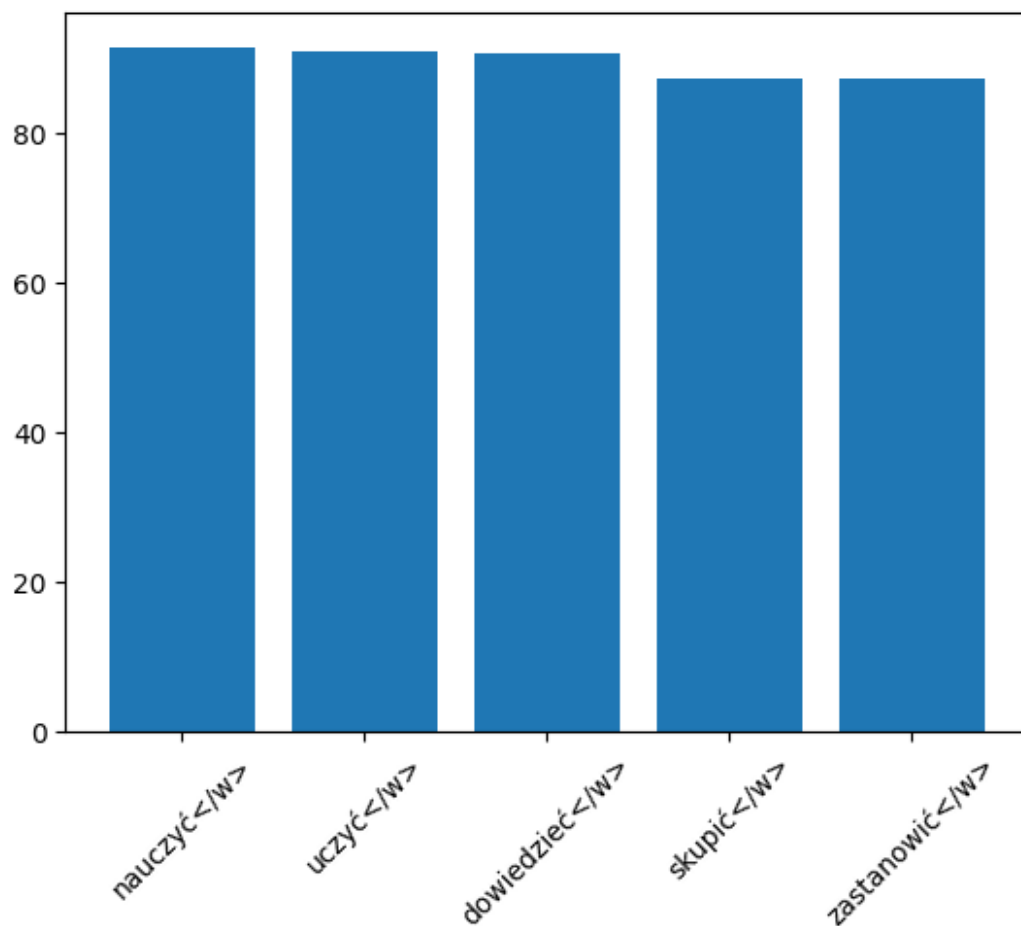

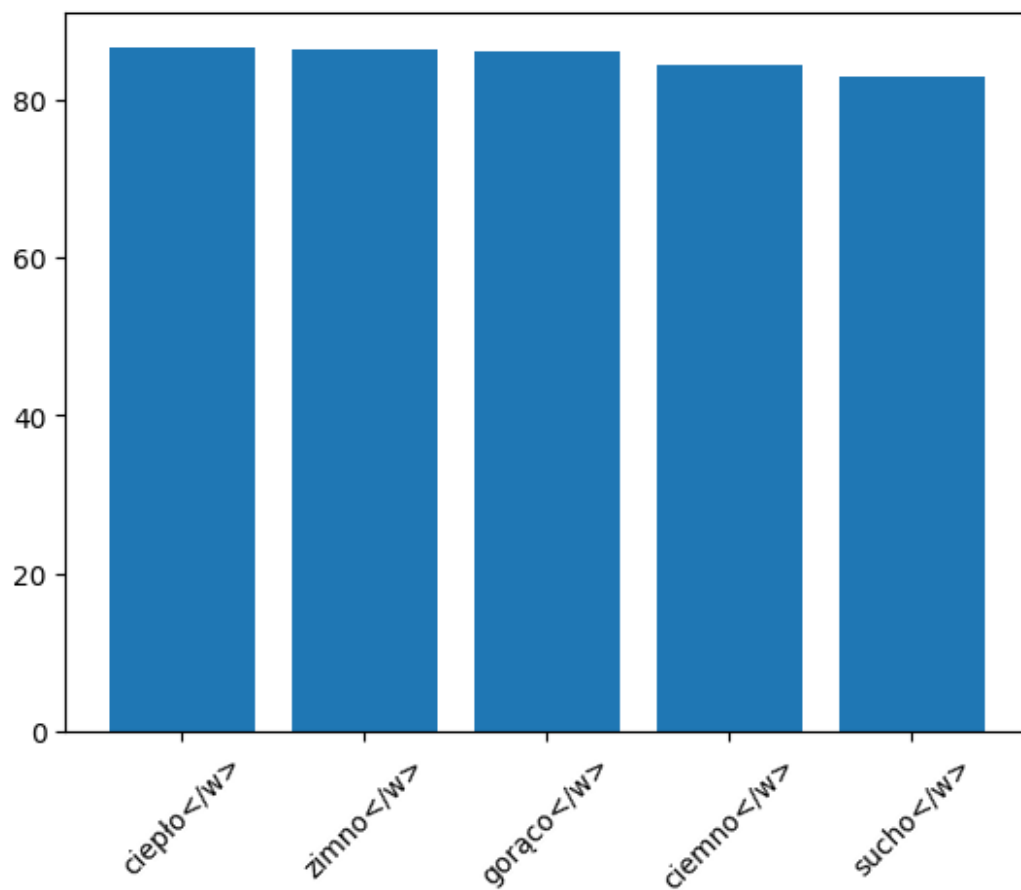
#Długodystansowe związki w tekście

```
plot_words("Muszę więcej się <mask>, za miesiąc mam egzaminy.",  
model_pl, tokenizer_pl, mask=mask_token)  
plot_words("Wczoraj w nocy było <mask>. Temperatura wynosiła minus  
osiem stopni Celsjusza.", model_pl, tokenizer_pl, mask=mask_token)  
plot_words("To moja <mask>. Jestem programistą.", model_pl,  
tokenizer_pl, mask=mask_token)
```

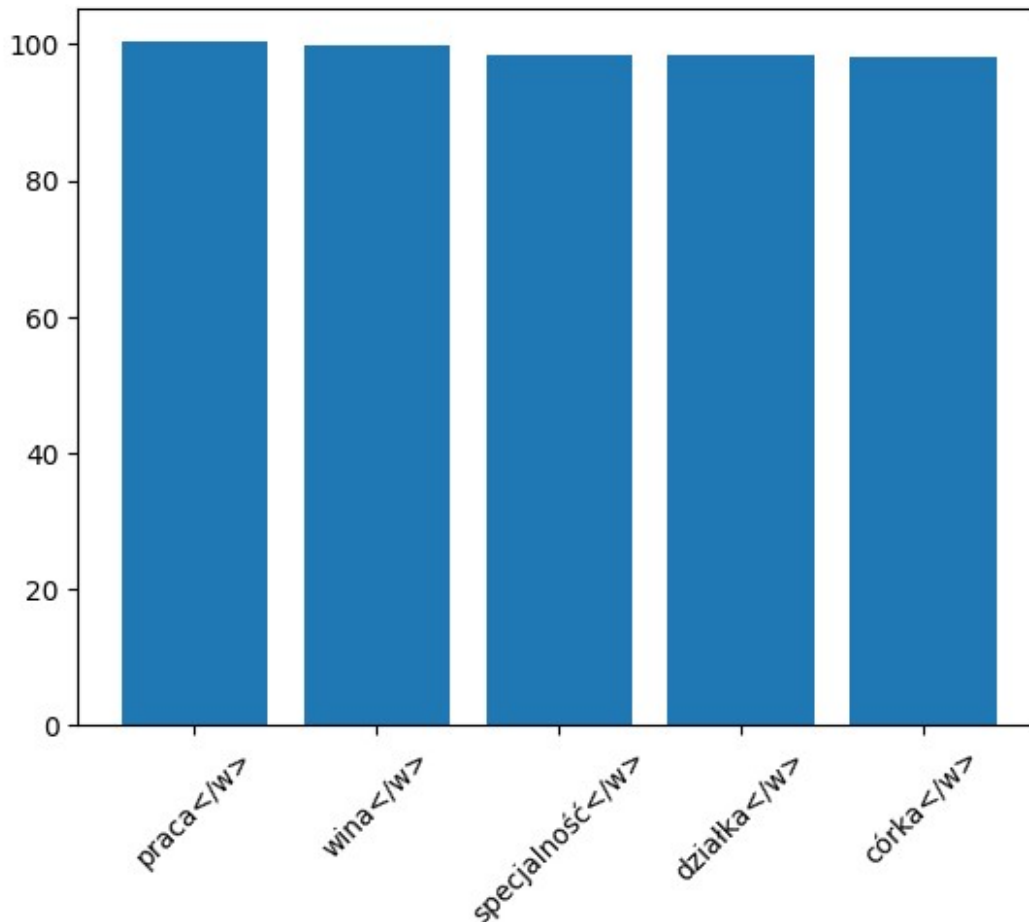
```
<s>|Muszę</w>|więcej</w>|się</w>|<mask>|,</w>|za</w>|miesiąc</w>|  
mam</w>|egzaminy</w>|. </w>|</s>
```


<s>|Wczoraj</w>|w</w>|nocy</w>|było</w>|<mask>|. </w>|Temperatura</w>|
wynosiła</w>|minus</w>|osiem</w>|stopni</w>|Celsjusza</w>|. </w>|</s>

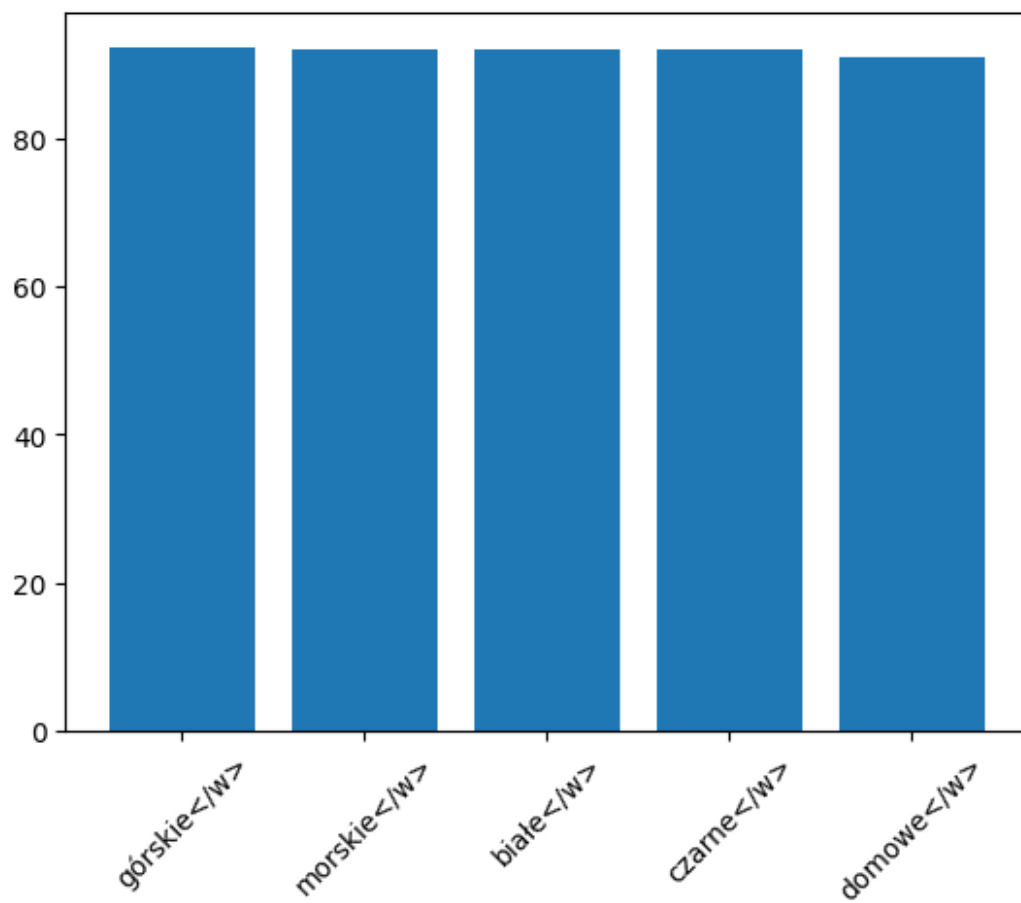
<s>|To</w>|moja</w>|<mask>|. </w>|Jestem</w>|progra|mistą</w>|. </w>|</s>

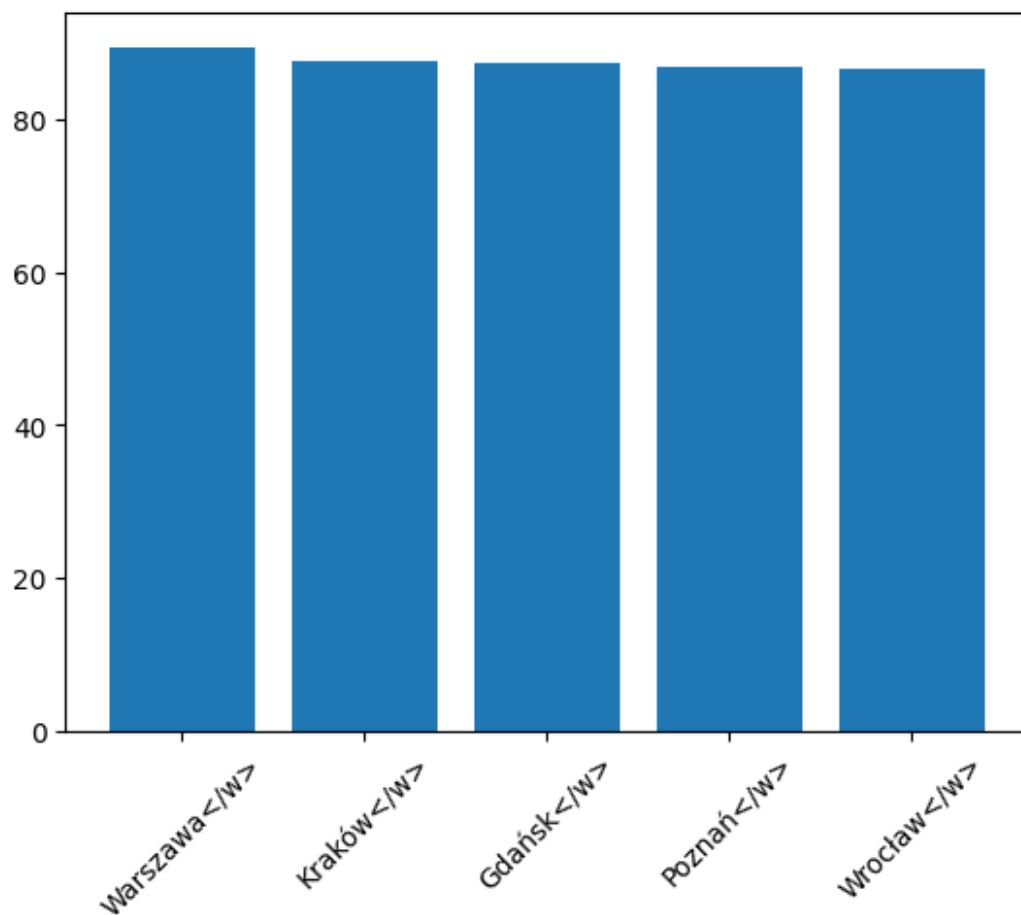
#Wiedza o świecie

```
plot_words("Na biegunie północnym żyją niedźwiedzie <mask>.",  
model_pl, tokenizer_pl, mask=mask_token)  
plot_words("Stolicą Polski jest <mask>.", model_pl, tokenizer_pl,  
mask=mask_token)  
plot_words("Wieża Eiffla znajduje się w <mask>.", model_pl,  
tokenizer_pl, mask=mask_token)
```

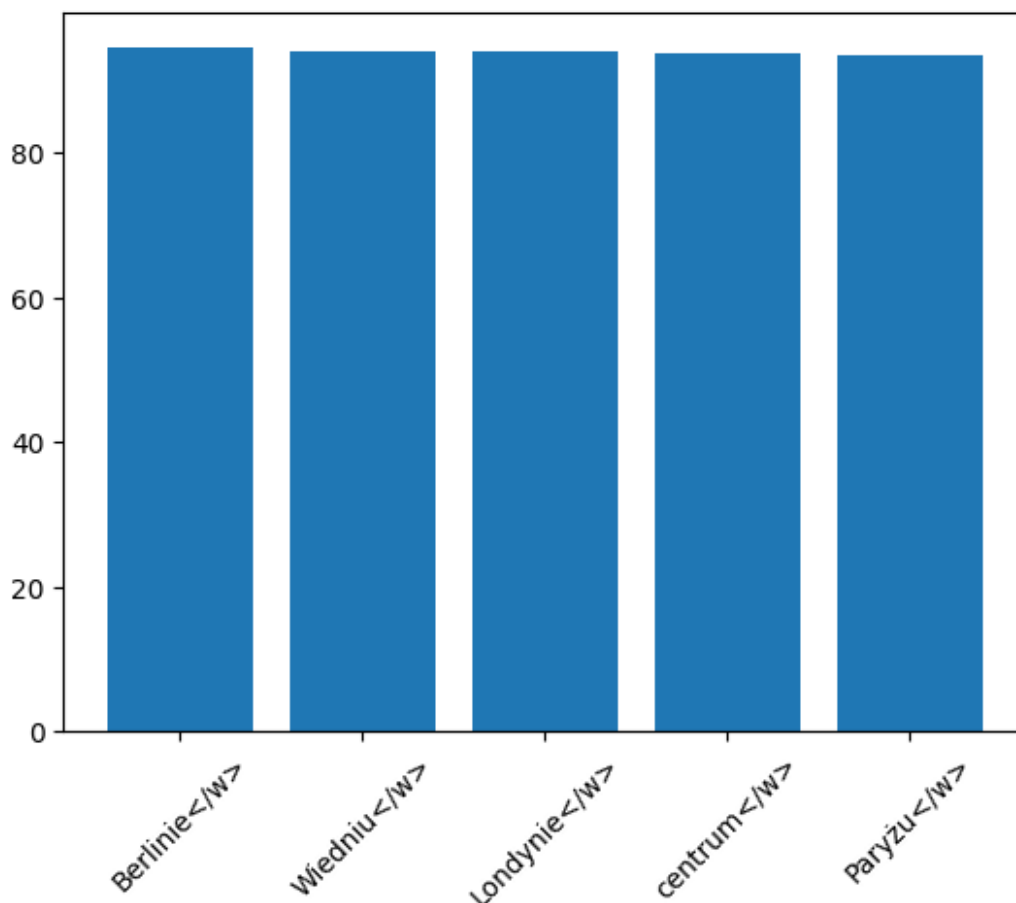
```
<s>|Na</w>|biegu|nie</w>|północnym</w>|żyją</w>|niedźwie|dzie</w>|  
<mask>|. </w>|</s>
```


<s>|Sto|lica</w>|Polski</w>|jest</w>|<mask>|. </w>|</s>


```
<s>|Wieża</w>|Ei|ff|ła</w>|znajduje</w>|się</w>|w</w>|<mask>|. </w>|</s>
```


Model dobrze poradził sobie z odmianą, w pozostałych przypadkach uzyskano ok. 2/3 sensowne rezultaty.

Klasyfikacja tekstu

Pierwszym zadaniem, które zrealizujemy korzystając z modelu HerBERT będzie klasyfikacja tekstu. Będzie to jednak dość nietypowe zadanie. O ile oczekiwanym wynikiem jest klasyfikacja binarna, czyli dość popularny typ klasyfikacji, o tyle dane wejściowe są nietypowe, gdyż są to pary: (pytanie, kontekst). Celem algorytmu jest określenie, czy na zadane pytanie można odpowiedzieć na podstawie informacji znajdujących się w kontekście.

Model tego rodzaju jest nietypowy, ponieważ jest to zadanie z zakresu klasyfikacji par tekstów, ale my potraktujemy je jak zadanie klasyfikacji jednego tekstu, oznaczając jedynie fragmenty tekstu jako **Pytanie**: oraz **Kontekst**:. Wykorzystamy tutaj zdolność modeli transformacyjnych do automatycznego nauczania się tego rodzaju znaczników, przez co proces przygotowania danych będzie bardzo uproszczony.

Zbiorem danych, który wykorzystamy do treningu i ewaluacji modelu będzie PoQUAD - zbiór inspirowany angielskim [SQuADem](#), czyli zbiorem zawierającym ponad 100 tys. pytań i odpowiadających im odpowiedzi. Zbiór ten powstał niedawno i jest jeszcze rozbudowywany.

Zawiera on pytania, odpowiedzi oraz konteksty, na podstawie których można udzielić odpowiedzi.

W dalszej części laboratorium skoncentrujemy się na problemie odpowiadania na pytania.

Przygotowanie danych do klasyfikacji

Przygotowanie danych rozpoczniemy od sklonowania repozytorium zawierającego pytania i odpowiedzi.

```
from datasets import load_dataset

dataset = load_dataset("clarin-pl/poquad")

{"model_id": "da460a61de8f4180b74bcb34f59faea5", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "abcd621b6a15460ebe28ddf7e03b3762", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "36296e58c3a345888e47db75fb8f8275", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "5a4f01692fbf4dd49a28e9622fcc347e", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "44e778b48ed147d8b1bcff77d0d6bf65", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "5783585f1f6a48de82d696dc5678b967", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "3c6dd4b8d4254b7998f0a3142530f3de", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "c7a97b66955f408d90afb5f7484cf1d2", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

Sprawdźmy co znajduje się w zbiorze danych.

```
dataset

DatasetDict({
  train: Dataset({
    features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
    num_rows: 46187
  })
  validation: Dataset({
    features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
    num_rows: 5764
  })
})
```



```
} )  
})
```

Zbiór danych jest podzielony na dwie części: treningową i walidacyjną. Rozmiar części treningowej to ponad 46 tysięcy pytań i odpowiedzi, natomiast części walidacyjnej to ponad 5 tysięcy pytań i odpowiedzi.

Dane zbioru przechowywane są w plikach `poquad_train.json` oraz `poquad_dev.json`. Dostarczenie podziału na te grupy danych jest bardzo częstą praktyką w przypadku publicznych, dużych zbiorów danych, gdyż umożliwia porównywanie różnych modeli, korzystając z dokładnie takiego samego zestawu danych. Prawdopodobnie istnieje również zbiór `poquad_test.json`, który jednak nie jest udostępniany publicznie. Tak jest w przypadku SQuADu - twórcy zbioru automatycznie ewaluują dostarczane modele, ale nie udostępniają zbioru testowego. Dzięki temu trudniej jest nadmiernie dopasować model do danych testowych.

Struktura każdej z dostępnych części jest taka sama. Zgodnie z powyższą informacją zawiera ona następujące elementy:

- `id` - identyfikator pary: pytanie - odpowiedź,
- `title` - tytuł artykułu z Wikipedii, na podstawie którego utworzono parę,
- `context` - fragment treści artykułu z Wikipedii, zawierający odpowiedź na pytanie,
- `question` - pytanie,
- `answers` - odpowiedzi.

Możemy wyświetlić kilka początkowych wpisów części treningowej:

```
dataset['train']['question'][:5]  
  
['Co było powodem powrócenia konceptu porozumieniu monachijskiego?',  
 'Pomiędzy jakimi stronami odbyło się zgromadzenie w sierpniu 1942  
 roku?',  
 'O co ubiegali się polscy przedstawiciele podczas spotkania z  
 sierpnia 1942 roku?',  
 "Który z dyplomatów sprzeciwił się konceptowi konfederacji w  
 listopadzie '42?",  
 'Kiedy oficjalnie doszło do zawarcia porozumienia?']  
  
dataset['train']['answers'][:5]  
  
[{'text': ['wymianą listów Ripka – Stroński'], 'answer_start': [117]},  
 {'text': ['E. Beneša i J. Masaryka z jednej a Wł. Sikorskiego i E.  
 Raczyńskiego'],  
   'answer_start': [197]},  
 {'text': ['podpisanie układu konfederacyjnego'], 'answer_start':  
 [315]},  
 {'text': ['E. Beneš'], 'answer_start': [558]},  
 {'text': ['20 listopada 1942'], 'answer_start': [691]}]
```

Niestety, autorzy zbioru danych, pomimo tego, że dane te znajdują się w źródłowym zbiorze danych, nie udostępniają dwóch ważnych informacji: o tym, czy można odpowiedzieć na dane

pytanie oraz jak brzmi generatywna odpowiedź na pytanie. Dlatego póki nie zostanie to naprawione, będziemy dalej pracować z oryginalnymi plikami zbioru danych, które dostępne są na stronie opisującej zbiór danych: <https://huggingface.co/datasets/clarin-pl/poquad/tree/main>

Pobierz manualnie zbiory `poquad-dev.json` oraz `poquad-train.json`.

```
!wget https://huggingface.co/datasets/clarin-pl/poquad/raw/main/poquad-dev.json
!wget https://huggingface.co/datasets/clarin-pl/poquad/resolve/main/poquad-train.json

--2023-12-20 08:54:49--
https://huggingface.co/datasets/clarin-pl/poquad/raw/main/poquad-dev.json
Resolving huggingface.co (huggingface.co)... 13.33.33.55, 13.33.33.20, 13.33.33.102, ...
Connecting to huggingface.co (huggingface.co)|13.33.33.55|:443...
connected.
HTTP request sent, awaiting response... 200 OK
Length: 6286317 (6.0M) [text/plain]
Saving to: 'poquad-dev.json'

poquad-dev.json      100%[=====>]      5.99M  12.0MB/s   in
0.5s

2023-12-20 08:54:50 (12.0 MB/s) - 'poquad-dev.json' saved
[6286317/6286317]

--2023-12-20 08:54:50--
https://huggingface.co/datasets/clarin-pl/poquad/resolve/main/poquad-train.json
Resolving huggingface.co (huggingface.co)... 13.33.33.55, 13.33.33.20, 13.33.33.102, ...
Connecting to huggingface.co (huggingface.co)|13.33.33.55|:443...
connected.
HTTP request sent, awaiting response... 302 Found
Location:
https://cdn-lfs.huggingface.co/repos/18/de/18ded45e8046dd5f58b7365947f5a4298433a0e7710248308670e8cf26059c20/blac3acabb49fedb7bb7db0de0690ddb22585d6419321589cc1bb0a8068a4ff9?response-content-disposition=attachment%3B+filename%3D%22poquad-train.json%22%3B&response-content-type=application%2Fjson&Expires=1703321690&Policy=eyJTdGF0ZW1lbnQlIHRlIHRlbnRpdGlvdjI6eyJlYXRlTG9VZC1RvYW4iOnsiQVdT0kVWb2NoVGltZSI6MTcwMzMyMTY5MH19LCJSZXNvdXJjZSI6Imh0dHBzOi8vY2RuLWxmcy5odWdnaW5nZmFjZS5jb29yZXBvcy8xOC9kZS8xOGRlZDQlZTgwNDZkZDVMNThiNmZMNTk0N2YlYTQyOTg0MzNhMGU3NzEwMjQ4MzA4NjcwZThjZjI2MDU5YzIwL2IxYWZyYWNhYmI0OWZlZGI3YmI3ZGIwZGUwNjkwZGRiMjI0ODVhbnQxOTMyMTU4OWNjMWJiMGY4MDY4YTRmZjk%7EcMvZcG9uc2U2Y29udGVudC1kaXNwb3NpdGlvdj0qJnJlc3Bvb3NlLWVbnRlbnQtdHl
```



```
!head -30 gdrive/MyDrive/poquad/poquad-dev.json
```

```
mkdir: cannot create directory 'gdrive/MyDrive/poquad': File exists
{
```

```
  "version": "02-20",
```

```
  "data": [
```

```
    {
```

```
      "id": 9773,
```

```
      "title": "Miszna",
```

```
      "summary": "Miszna (hebr. משנה miszna „nauczać”, „ustnie przekazywać”, „studiować”, „badać”, od שנה szana „powtarzać”, „różnić się”, „być odmiennym”; jid. Miszne) – w judaizmie uporządkowany zbiór tekstów ustnego prawa uzupełniający Torę (Prawo pisane). Według wierzeń judaizmu stanowi ustną, niespisaną część prawa nadanego przez Boga na Synaju, tzw. Torę ustną. Jest świętym tekstem judaizmu i jest traktowana na równi z Tanach (Biblią hebrajską). Zbiór był w Izraelu od wieków przekazywany ustnie z pokolenia na pokolenie, zwiększył swój rozmiar szczególnie w okresie od III w. p.n.e. do II w. n.e. w wyniku systematycznego uzupełniania komentarzy przez tannaitów, żydowskich nauczycieli prawa ustnego. Miszna została spisana dopiero w II–III w. Prace redakcyjne zapoczątkował rabin Akiba ben Josef, a kształt ostatecznej redakcji tekstu nadał Juda ha-Nasi. Miszna składa się z 6 porządków (hebr.: sedarim), które dzielą się na 63 traktaty, te zaś na rozdziały i lekcje. Miszna jest częścią Talmudu i zawiera podstawowe reguły postępowania i normy prawne judaizmu.",
```

```
      "url": "https://pl.wikipedia.org/wiki/Miszna",
```

```
      "paragraphs": [
```

```
        {
```

```
          "context": "Pisma rabiniczne – w tym Miszna – stanowią kompilację poglądów różnych rabinów na określony temat. Zgodnie z wierzeniami judaizmu Mojżesz otrzymał od Boga całą Torę, ale w dwóch częściach: jedną część w formie pisanej, a drugą część w formie ustnej. Miszna – jako Tora ustna – była traktowana nie tylko jako uzupełnienie Tory spisanej, ale również jako jej interpretacja i wyjaśnienie w konkretnych sytuacjach życiowych. Tym samym Miszna stanowiąca kodeks Prawa religijnego zaczęła równocześnie służyć za jego ustnie przekazywany podręcznik.",
```

```
          "qas": [
```

```
            {
```

```
              "question": "Czym są pisma rabiniczne?",
```

```
              "answers": [
```

```
                {
```

```
                  "text": "kompilację poglądów różnych rabinów na określony temat",
```

```
                  "answer_start": 43,
```

```
                  "answer_end": 97,
```

```
                  "generative_answer": "kompilacją poglądów różnych rabinów na określony temat"
```

```

        },
    ],
    "is_impossible": false
},
{
    "question": "Z ilu komponentów składała się Tora
przekazana Mojżeszowi?",
    "answers": [
        {
            "text": "dwóch",
            "answer_start": 172,

```

Struktura pliku odpowiada strukturze danych w zbiorze SQuAD. Dane umieszczone są w kluczu `data` i podzielone na krotki odpowiadające pojedynczym artykułom Wikipedii. W ramach artykułu może być wybranych jeden lub więcej paragrafów, dla których w kluczu `qas` pojawiają się pytania (`question`), flaga `is_impossible`, wskazujące czy można odpowiedzieć na pytanie oraz odpowiedzi (o ile nie jest ustawiona flaga `is_impossible`). Odpowiedzi może być wiele i składają się one z treści odpowiedzi (`text`) traktowanej jako fragment kontekstu, a także naturalnej odpowiedzi na pytanie (`generative_answer`).

Taki podział może wydawać się dziwny, ale zbiór SQuAD zawiera tylko odpowiedzi pierwszego rodzaju. Wynika to z faktu, że w języku angielskim fragment tekstu będzie często stanowił dobrą odpowiedź na pytanie (oczywiście z wyjątkiem pytań dla których odpowiedź to `tak` lub `nie`).

Natomiast ten drugi typ odpowiedzi jest szczególnie przydatny dla języka polskiego, ponieważ często odpowiedź chcemy syntaktycznie dostosować do pytania, co jest niemożliwe, jeśli odpowiedź wskazywana jest jako fragment kontekstu. W sytuacji, w której odpowiedzi były określane w sposób automatyczny, są one oznaczone jako `plausible_answers`.

Zacniemy od wczytania danych i wyświetlenia podstawowych statystyk dotyczących ilości artykułów oraz przypisanych do nich pytań.

```

import json

# Adjust for your needs
path = 'gdrive/MyDrive/poquad'

with open(path + "/poquad-train.json") as input:
    train_data = json.loads(input.read())["data"]

print(f"Train data articles: {len(train_data)}")

with open(path + "/poquad-dev.json") as input:
    dev_data = json.loads(input.read())["data"]

print(f"Dev data articles: {len(dev_data)}")

print(f"Train questions: {sum([len(e['paragraphs'][0]['qas']) for e in
train_data])}")

```

```
print(f"Dev questions: {sum([len(e['paragraphs'][0]['qas']) for e in dev_data])}")
```

Train data articles: 8553

Dev data articles: 1402

Train questions: 41577

Dev questions: 6809

Ponieważ w pierwszym problemie chcemy stwierdzić, czy na pytanie można udzielić odpowiedzi na podstawie kontekstu, połączymy wszystkie konteksty w jedną tablicę, aby móc losować z niej dane negatywne, gdyż liczba pytań nie posiadających odpowiedzi jest stosunkowo mała, co prowadziłoby utworzenia niezbalansowanego zbioru.

```
all_contexts = [e["paragraphs"][0]["context"] for e in train_data] + [
    e["paragraphs"][0]["context"] for e in dev_data
]
```

W kolejnym kroku zamieniamy dane w formacie JSON na reprezentację zgodną z przyjętym założeniem. Chcemy by kontekst oraz pytanie występowały obok siebie i każdy z elementów był sygnalizowany wyrażeniem: **Pytanie:** i **Kontekst:**. Treść klasyfikowanego tekstu przyporządkowujemy do klucza `text`, natomiast klasę do klucza `label`, gdyż takie są oczekiwania biblioteki Transformer.

Pytania, które mają ustawioną flagę `is_impossible` na `True` trafiają wprost do przekształconego zbioru. Dla pytań, które posiadają odpowiedź, dodatkowo losowany jest jeden kontekst, który stanowi negatywny przykład. Weryfikujemy tylko, czy kontekst ten nie pokrywa się z kontekstem, który przypisany był do pytania. Nie przeprowadzamy bardziej zaawansowanych analiz, które pomogłyby wykluczyć sytuację, w której inny kontekst również zawiera odpowiedź na pytanie, gdyż prawdopodobieństwo wylosowania takiego kontekstu jest bardzo małe.

Na końcu wyświetlamy statystyki utworzonego zbioru danych.

```
import random

tuples = [], []

for idx, dataset in enumerate([train_data, dev_data]):
    for data in dataset:
        context = data["paragraphs"][0]["context"]
        for question_answers in data["paragraphs"][0]["qas"]:
            question = question_answers["question"]
            if question_answers["is_impossible"]:
                tuples[idx].append(
                    {
                        "text": f"Pytanie: {question} Kontekst:
{context}",
                        "label": 0,
```

```

        }
    )
    else:
        tuples[idx].append(
            {
                "text": f"Pytanie: {question} Kontekst:
{context}",
                "label": 1,
            }
        )
    while True:
        negative_context = random.choice(all_contexts)
        if negative_context != context:
            tuples[idx].append(
                {
                    "text": f"Pytanie: {question}
Kontekst: {negative_context}",
                    "label": 0,
                }
            )
            break

train_tuples, dev_tuples = tuples
print(f"Total count in train/dev:
{len(train_tuples)}/{len(dev_tuples)}")
print(
    f"Positive count in train/dev: {sum([e['label'] for e in
train_tuples])}/{sum([e['label'] for e in dev_tuples])}"
)

Total count in train/dev: 75605/12372
Positive count in train/dev: 34028/5563

```

Widzimy, że uzyskane zbiory danych cechują się dość dobrym zbalansowaniem.

Dobrą praktyką po wprowadzeniu zmian w zbiorze danych, jest wyświetlenie kilku przykładowych punktów danych, w celu wykrycia ewentualnych błędów, które powstały na etapie konwersji zbioru. Pozwala to uniknąć nieprzyjemnych niespodzianek, np. stworzenie identycznego zbioru danych testowych i treningowych.

```

print(train_tuples[0:1])
print(dev_tuples[0:1])

```

```
[{'text': 'Pytanie: Co było powodem powrócenia konceptu porozumieniu
monachijskiego? Kontekst: Projekty konfederacji zaczęły się załamywać
5 sierpnia 1942. Ponownie wróciła kwestia monachijska, co uaktywniło
się wymianą listów Ripka – Stroński. Natomiast 17 sierpnia 1942 doszło
do spotkania E. Beneša i J. Masaryka z jednej a Wł. Sikorskiego i E.
Raczyńskiego z drugiej strony. Polscy dyplomaci zaproponowali
podpisanie układu konfederacyjnego. W następnym miesiącu, tj. 24
```



```
września, strona polska przesłała na ręce J. Masaryka projekt
deklaracji o przyszłej konfederacji obu państw. Strona czechosłowacka
projekt przyjęła, lecz już w listopadzie 1942 E. Beneš podważył ideę
konfederacji. W zamian zaproponowano zawarcie układu sojuszniczego z
Polską na 20 lat (formalnie nastąpiło to 20 listopada 1942).',
'label': 1}]
[{'text': 'Pytanie: Czym są pisma rabiniczne? Kontekst: Pisma
rabiniczne – w tym Miszna – stanowią kompilację poglądów różnych
rabinów na określony temat. Zgodnie z wierzeniami judaizmu Mojżesz
otrzymał od Boga całą Torę, ale w dwóch częściach: jedną część w
formie pisanej, a drugą część w formie ustnej. Miszna – jako Tora
ustna – była traktowana nie tylko jako uzupełnienie Tory spisanej, ale
również jako jej interpretacja i wyjaśnienie w konkretnych sytuacjach
życiowych. Tym samym Miszna stanowiąca kodeks Prawa religijnego
zaczęła równocześnie służyć za jego ustnie przekazywany podręcznik.',
'label': 1}]
```

Ponieważ mamy nowe zbiory danych, możemy opakować je w klasy ułatwiające manipulowanie nimi. Ma to szczególne znaczenie w kontekście szybkiej tokenizacji tych danych, czy późniejszego szybkiego wczytywania wcześniej utworzonych zbiorów danych.

W tym celu wykorzystamy bibliotekę `datasets`. Jej kluczowymi klasami są `Dataset` reprezentujący jeden z podzbiorów zbioru danych (np. podzbiór testowy) oraz `DatasetDict`, który łączy wszystkie podzbiory w jeden obiekt, którym możemy manipulować w całości. (Gdyby autorzy udostępnili odpowiedni skrypt ze zbiorem, moglibyśmy wykorzystać tę bibliotekę bez dodatkowej pracy).

Dodatkowo zapiszemy tak utworzony zbiór danych na dysku. Jeśli później chcielibyśmy wykorzystać stworzony zbiór danych, to możemy to zrobić za pomocą komendy `load_dataset`.

```
from datasets import Dataset, DatasetDict

train_dataset = Dataset.from_list(train_tuples)
dev_dataset = Dataset.from_list(dev_tuples)
datasets = DatasetDict({"train": train_dataset, "dev": dev_dataset})
datasets.save_to_disk(path + "/question-context-classification")

{"model_id": "28faccce5682466a97c473417efc54de", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "5cf1ee59a4b34990aac424aa7680ca2a", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

Dane tekstowe przed przekazaniem do modelu wymagają tokenizacji (co widzieliśmy już wcześniej). Efektywne wykonanie tokenizacji na całym zbiorze danych ułatwione jest przez obiekt `DatasetDict`. Definiujemy funkcję `tokenize_function`, która korzystając z załadowanego tokenizera, zamienia tekst na identyfikatory.

W wywołaniu używamy opcji `padding` - uzupełniamy wszystkie teksty do długości najdłuższego tekstu. Dodatkowo, jeśli któryś tekst wykracza poza maksymalną długość obsługiwaną przez model, to jest on przycinany (`truncation=True`).

Tokenizację aplikujemy do zbioru z wykorzystaniem przetwarzania batchowego (`batched=True`), które pozwala na szybsze stokenizowanie dużego zbioru danych.

```
from transformers import AutoTokenizer

pl_tokenizer = AutoTokenizer.from_pretrained("allegro/herbert-base-cased")

def tokenize_function(examples):
    return pl_tokenizer(examples["text"], padding="max_length",
truncation=True)

tokenized_datasets = datasets.map(tokenize_function, batched=True)
tokenized_datasets["train"]

{"model_id": "7d97549567f84a318702c5917865f652", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "f05e02a972e14956a99f409398993c8f", "version_major": 2, "version_minor": 0}

Dataset({
  features: ['text', 'label', 'input_ids', 'token_type_ids',
'attention_mask'],
  num_rows: 75605
})
```

Stokenizowane dane zawierają dodatkowe pola: `input_ids`, `token_type_ids` oraz `attention_mask`. Dla nas najważniejsze jest pole `input_ids`, które zawiera identyfikatory tokenów. Pozostałe dwa pola są ustawione na identyczne wartości (wszystkie tokeny mają ten sam typ, maska uwagi zawiera wszystkie niezerowe tokeny), więc nie są one dla nas zbyt interesujące. Zobaczmy pola `text`, `input_ids` oraz `attention_mask` dla pierwszego przykładu:

```
example = tokenized_datasets["train"][0]
print(example["text"])
print(example["input_ids"])
print(example["attention_mask"])
```

Pytanie: Co było powodem powrócenia konceptu porozumienia monachijskiego? Kontekst: Projekty konfederacji zaczęły się załamywać 5 sierpnia 1942. Ponownie wróciła kwestia monachijska, co uaktywniło się wymianą listów Ripka – Stroński. Natomiast 17 sierpnia 1942 doszło do spotkania E. Beneša i J. Masaryka z jednej a Wł. Sikorskiego i E. Raczyńskiego z drugiej strony. Polscy dyplomaci zaproponowali

[illegible]

Widzimy, że wyrazy podzielone są sensownie, a na końcu tekstu pojawiają się tokeny wypełnienia (PAD). Oznacza to, że zdanie zostało poprawnie skonwertowane.

Możemy sprawdzić, że liczba tokenów w polu `input_ids`, które są różne od tokenu wypełnienia (`[PAD] = 1`) oraz maska uwagi, mają tę samą długość:

```
print(len([e for e in example["input_ids"] if e != 1]))
print(len([e for e in example["attention_mask"] if e == 1]))
```

169
169

Mając pewność, że przygotowane przez nas dane są prawidłowe, możemy przystąpić do procesu uczenia modelu.

Trening z użyciem transformersów

Biblioteka Transformers pozwala na załadowanie tego samego modelu dostosowanego do różnych zadań. Wcześniej używaliśmy modelu HerBERT do predykcji brakującego wyrazu. Teraz ładujemy ten sam model, ale z inną "głową". Zostanie użyta warstwa, która pozwala na klasyfikację całego tekstu do jednej z n-klas. Wystarczy podmienić klasę, za pomocą której ładujemy model na `AutoModelForSequenceClassification`:

```
from transformers import AutoModelForSequenceClassification

model = AutoModelForSequenceClassification.from_pretrained(
    "allegro/herbert-base-cased", num_labels=2
```

```
)
```

```
model
```

Some weights of BertForSequenceClassification were not initialized from the model checkpoint at allegro/herbert-base-cased and are newly initialized: ['classifier.bias', 'classifier.weight']
You should probably TRAIN this model on a down-stream task to be able to use it for predictions and inference.

```
BertForSequenceClassification(  
  (bert): BertModel(  
    (embeddings): BertEmbeddings(  
      (word_embeddings): Embedding(50000, 768, padding_idx=1)  
      (position_embeddings): Embedding(514, 768)  
      (token_type_embeddings): Embedding(2, 768)  
      (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,  
elementwise_affine=True)  
      (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)  
    )  
    (encoder): BertEncoder(  
      (layer): ModuleList(  
        (0-11): 12 x BertLayer(  
          (attention): BertAttention(  
            (self): BertSelfAttention(  
              (query): Linear(in_features=768, out_features=768,  
bias=True)  
              (key): Linear(in_features=768, out_features=768,  
bias=True)  
              (value): Linear(in_features=768, out_features=768,  
bias=True)  
              (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)  
            )  
            (output): BertSelfOutput(  
              (dense): Linear(in_features=768, out_features=768,  
bias=True)  
              (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,  
elementwise_affine=True)  
              (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)  
            )  
          )  
          (intermediate): BertIntermediate(  
            (dense): Linear(in_features=768, out_features=3072,  
bias=True)  
            (intermediate_act_fn): GELUActivation()  
          )  
          (output): BertOutput(  
            (dense): Linear(in_features=3072, out_features=768,  
bias=True)  
            (LayerNorm): LayerNorm((768,), eps=1e-12,
```

```

elementwise_affine=True)
        (dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)
    )
)
)
)
(pooler): BertPooler(
  (dense): Linear(in_features=768, out_features=768, bias=True)
  (activation): Tanh()
)
)
(dropout): Dropout(p=0.1, inplace=False)
(classifier): Linear(in_features=768, out_features=2, bias=True)
)

```

Komunikat diagnostyczny, który pojawia się przy ładowaniu modelu jest zgodny z naszymi oczekiwaniami. Model HerBERT był trenowany do predykcji tokenów, a nie klasyfikacji tekstu. Dlatego też ostatnia warstwa (`classifier.weight` oraz `classifier.bias`) jest inicjowana losowo. Wagi zostaną ustalone w trakcie procesu fine-tuningu modelu.

Jeśli porównamy wersje modeli załadowane za pomocą różnych klas, to zauważymy, że różnią się one tylko na samym końcu. Jest to zgodne z założeniami procesu pre-treningu i fine-tuningu. W pierwszy etapie model uczy się zależności w języku, korzystając z zadania maskowanego modelowania języka (Masked Language Modeling). W drugim etapie model dostosowywany jest do konkretnego zadania, np. klasyfikacji binarnej tekstu.

Korzystanie z biblioteki Transformers uwalnia nas od manualnego definiowania pętli uczącej, czy wywoływania algorytmu wstecznej propagacji błędu. Trening realizowany jest z wykorzystaniem klasy `Trainer` (i jej specjalizacji). Argumenty treningu określone są natomiast w klasie `TrainingArguments`. Klasy te są [bardzo dobrze udokumentowane](#), więc nie będziemy omawiać wszystkich możliwych opcji.

Najważniejsze opcje są następujące:

- `output_dir` - katalog do którego zapisujemy wyniki,
- `do_train` - wymagamy aby przeprowadzony był trening,
- `do_eval` - wymagamy aby przeprowadzona była ewaluacja modelu,
- `evaluation_strategy` - określenie momentu, w którym realizowana jest ewaluacja,
- `evaluation_steps` - określenie co ile kroków (krok = przetworzenie 1 batcha) ma być realizowana ewaluacja,
- `per_device_train/evaluation_batch_size` - rozmiar batcha w trakcie treningu/ewaluacji,
- `learning_rate` - szybkość uczenia,
- `num_train_epochs` - liczba epok uczenia,
- `logging...` - parametry logowania postępów uczenia,
- `save_strategy` - jak często należy zapisywać wytrenowany model,

- **fp16/bf16** - użycie arytmetyki o zmniejszonej dokładności, przyspieszającej proces uczenia. **UWAGA:** użycie niekompatybilnej arytmetyki skutkuje niemożnością nauczenia modelu, co jednak nie daje żadnych innych błędów lub komunikatów ostrzegawczych.

```
from transformers import TrainingArguments
import numpy as np

arguments = TrainingArguments(
    output_dir=path + "/output",
    do_train=True,
    do_eval=True,
    evaluation_strategy="steps",
    eval_steps=300,
    per_device_train_batch_size=16,
    per_device_eval_batch_size=16,
    learning_rate=5e-05,
    num_train_epochs=1,
    logging_first_step=True,
    logging_strategy="steps",
    logging_steps=50,
    save_strategy="epoch",
    fp16=True
)
```

W trakcie treningu będziemy chcieli zobaczyć, czy model poprawnie radzi sobie z postawionym mu problemem. Najlepszym sposobem na podglądanie tego procesu jest obserwowanie wykresów. Model może raportować szereg metryk, ale najważniejsze dla nas będą następujące wartości:

- wartość funkcji straty na danych treningowych - jeśli nie spada w trakcie uczenia, znaczy to, że nasz model nie jest poprawnie skonstruowany lub dane uczące są niepoprawne,
- wartość jednej lub wielu metryk uzyskiwanych na zbiorze walidacyjnym - możemy śledzić wartość funkcji straty na zbiorze ewaluacyjnym, ale warto również wyświetlać metryki, które da się łatwiej zinterpretować; dla klasyfikacji zbalansowanego zbioru danych może to być dokładność (**accuracy**).

Biblioteka Transformers pozwala w zasadzie na wykorzystanie dowolnej metryki, ale szczególnie dobrze współpracuje z metrykami zdefiniowanymi w bibliotece **evaluate** (również autorstwa Huggingface).

Wykorzystanie metryki wymaga od nas zdefiniowania metody, która akceptuje batch danych, który zawiera predykcje (wektory zwrócone na wyjściu modelu) oraz referencyjne wartości - wartości przechowywane w kluczu **label**. Przed obliczeniem metryki konieczne jest "odcyfrowanie" zwróconych wartości. W przypadku klasyfikacji oznacza to po prostu wybranie najbardziej prawdopodobnej klasy i porównanie jej z klasą referencyjną.

Użycie konkretnej metryki realizowane jest za pomocą wywołania **metric.compute**, która akceptuje predykcje (**predictions**) oraz wartości referencyjne (**references**).

```

import evaluate

metric = evaluate.load("accuracy")

def compute_metrics(eval_pred):
    logits, labels = eval_pred
    predictions = np.argmax(logits, axis=-1)
    return metric.compute(predictions=predictions, references=labels)

{"model_id": "f5e90e23b4834974ac30b029763c85fe", "version_major": 2, "version_minor": 0}

```

Ostatnim krokiem w procesie treningu jest stworzenie obiektu klasy `Trainer`. Akceptuje ona m.in. model, który wykorzystywany jest w treningu, przygotowane argumenty treningu, zbiory do treningu, ewaluacji, czy testowania oraz wcześniej określoną metodę do obliczania metryki na danych ewaluacyjnych.

W przetwarzaniu języka naturalnego dominującym podejściem jest obecnie rozdzielanie procesu treningu na dwa etapy: pre-treining oraz fine-tuning. W pierwszym etapie model trenowany jest w reżimie self-supervised learning (SSL). Wybierane jest zadanie związane najczęściej z modelowaniem języka - może to być kauzalne lub maskowane modelowanie języka.

W *kauzalnym modelowaniu języka* model językowy, na podstawie poprzedzających wyrazów określa prawdopodobieństwo wystąpienia kolejnego wyrazu. W *maskowanym modelowaniu języka* model językowy odgaduje w tekście część wyrazów, która została z niego usunięta.

W obu przypadkach dane, na których trenowany jest model nie wymagają ręcznego oznakowania (tagowania). Wystarczy jedynie posiadać duży korpus danych językowych, aby wytrenować model, który dobrze radzi sobie z jednym z tych zadań. Model tego rodzaju był pokazany na początku laboratorium.

W drugim etapie - fine-tuningu (dostrajaniu modelu) - następuje modyfikacja parametrów modelu, w celu rozwiązania konkretnego zadania. W naszym przypadku pierwszym zadaniem tego rodzaju jest klasyfikacja. Dostroimy zatem model `herbert-base-cased` do zadania klasyfikacji par: pytanie - kontekst.

Wykorzystamy wcześniej utworzone zbiory danych i dodatkowo zmienimy kolejność danych, tak aby uniknąć potencjalnego problemu z korelacją danych w ramach batcha. Wykorzystujemy do tego wywołanie `shuffle`.

```

from transformers import Trainer

trainer = Trainer(
    model=model,
    args=arguments,
    train_dataset=tokenized_datasets["train"].shuffle(seed=42),
    eval_dataset=tokenized_datasets["dev"].shuffle(seed=42),
    compute_metrics=compute_metrics,
)

```


Zanim uruchomimy trening, załadujemy jeszcze moduł TensorBoard. Nie jest to krok niezbędny. TensorBoard to biblioteka, która pozwala na wyświetlanie w trakcie procesu trening wartości, które wskazują nam, czy model trenuje się poprawnie. W naszym przypadku będzie to `loss` na danych treningowych, `loss` na danych ewaluacyjnych oraz wartość metryki `accuracy`, którą zdefiniowaliśmy wcześniej. Wywołanie tej komórki na początku nie da żadnego efektu, ale można ją odświeżać, za pomocą ikony w menu TensorBoard (ewentualnie włączyć automatyczne odświeżanie). Wtedy w miarę upływu treningu będziemy mieli podgląd, na przebieg procesu oraz osiągnięte wartości interesujących nas parametrów.

Warto zauważyć, że istnieje szereg innych narzędzi do monitorowania eksperymentów z treningiem sieci. Wśród nich dużą popularnością cieszą się [WandB](#) oraz [Neptune.AI](#). Ich zaletą jest m.in. to, że możemy łatwo archiwizować przeprowadzone eksperymenty, porównywać je ze sobą, analizować wpływ hiperparametrów na uzyskane wyniki, itp.

```
%load_ext tensorboard
%tensorboard --logdir gdrive/MyDrive/poquad/output/runs

<IPython.core.display.Javascript object>
```

Uruchomienie procesu treningu jest już bardzo proste, po tym jak przygotowaliśmy wszystkie niezbędne szczegóły. Wystarczy wywołać metodę `trainer.train()`. Warto mieć na uwadze, że proces ten będzie jednak długotrwały - jedna epoka treningu na przygotowanych danych będzie trwała ponad 1 godzinę. Na szczęście, dzięki ustawieniu ewaluacji co 300 kroków, będziemy mogli obserwować jak model radzi sobie z postawionym przed nim problemem na danych ewaluacyjnych.

```
trainer.train()

<IPython.core.display.HTML object>

TrainOutput(global_step=4726, training_loss=0.2760646074846343,
metrics={'train_runtime': 13061.425, 'train_samples_per_second':
5.788, 'train_steps_per_second': 0.362, 'total_flos':
1.98925113404928e+16, 'train_loss': 0.2760646074846343, 'epoch': 1.0})
```

Zadanie 3 (1 punkt)

Wybierz losową stronę z Wikipedii i skopiuj fragment tekstu do Notebooka. Zadać 3 pytania, na które można udzielić odpowiedzi na podstawie tego fragmentu tekstu oraz 3 pytania, na które nie można udzielić odpowiedzi. Oceń jakość predykcji udzielanych przez model.

```
alan_turing = "Alan Mathison Turing (ur. 23 czerwca 1912 w Londynie,
zm. 7 czerwca 1954 w Wilmslow k. Manchesteru) – brytyjski matematyk,
informatyk i wojskowy. Zajmował się głównie matematyką stosowaną:
probabilistyką, teorią obliczalności, kryptologią i biomatematyką.
Turing to jeden z pionierów informatyki jako twórca koncepcji maszyny
Turinga. W czasie II wojny światowej pracował nad złamaniem szyfrów
III Rzeszy, konkretniej maszyny Enigma. Był także jednym z ojców
sztucznej inteligencji, proponując test Turinga jako kryterium
```

inteligencji; wywarł tym wpływ na filozofię umysłu. Turinga upamiętniają między innymi pomniki, nazwa planetoidy, nagroda naukowa, film Gra tajemnic i brytyjski banknot pięćdziesięciofuntowy."

```
questions = [
    {'text': f"Pytanie: Kiedy urodził się Alan Turing? Kontekst: {alan_turing}", 'label': 1},
    {'text': f"Pytanie: Co stworzył Alan Turing? Kontekst: {alan_turing}", 'label': 1},
    {'text': f"Pytanie: Jaki jest tytuł filmu opowiadający geniuszu Alana Turinga? Kontekst: {alan_turing}", 'label': 1},
    {'text': f"Pytanie: Czym jest Maszyna Turinga? Kontekst: {alan_turing}", 'label': 0},
    {'text': f"Pytanie: Jak Alan Turing złamał szyfr Enigmy? Kontekst: {alan_turing}", 'label': 0},
    {'text': f"Pytanie: Jakie odznaczenie wojskowe dostał Alan Turing za złamanie szyfru Enigmy? Kontekst: {alan_turing}", 'label': 0}
]
```

```
def tokenize_function(examples):
    return pl_tokenizer(examples["text"], padding="max_length",
truncation=True)
```

```
questions_dataset = Dataset.from_list(questions)
```

```
questions_tokenized = questions_dataset.map(tokenize_function,
batched=True)
```

```
pred = trainer.predict(questions_tokenized)
print(pred.predictions)
```

```
def softmax(x):
    return np.exp(x) / np.sum(np.exp(x), axis=1, keepdims=True)
```

```
probabilities = softmax(pred.predictions)
```

```
class_predictions = np.argmax(probabilities, axis=1)
```

```
print(f"Kontekst: {alan_turing}\n")
```

```
for q, a in zip(questions, class_predictions):
    index = q['text'].find('Kontekst')
    print(q['text'][:index])
```

```
    print(f"Oczekiwana klasa: {q['label']}, przewidziana klasa: {a}")
    print()
```

```
{"model_id": "cd4985d6861d495985196ee1384c7563", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

```
<IPython.core.display.HTML object>
```

```
[[ -0.92958546  0.44882938]
 [ -1.5186169   1.1399492 ]]
```

```
[-0.8666371    0.33455396]  
[-1.6071812    1.2092427 ]  
[-0.69747967   0.11542659]  
[-0.859475     0.32560328]]
```

Kontekst: Alan Mathison Turing (ur. 23 czerwca 1912 w Londynie, zm. 7 czerwca 1954 w Wilmslow k. Manchesteru) – brytyjski matematyk, informatyk i wojskowy. Zajmował się głównie matematyką stosowaną: probabilistyką, teorią obliczalności, kryptologią i biomatematyką. Turing to jeden z pionierów informatyki jako twórca koncepcji maszyny Turinga. W czasie II wojny światowej pracował nad złamaniem szyfrów III Rzeszy, konkretniej maszyny Enigma. Był także jednym z ojców sztucznej inteligencji, proponując test Turinga jako kryterium inteligencji; wywarł tym wpływ na filozofię umysłu. Turinga upamiętniają między innymi pomniki, nazwa planetoidy, nagroda naukowa, film Gra tajemnic i brytyjski banknot pięćdziesięciofuntowy.

Pytanie: Kiedy urodził się Alan Turing?
Oczekiwana klasa: 1, przewidziana klasa: 1

Pytanie: Co stworzył Alan Turing?
Oczekiwana klasa: 1, przewidziana klasa: 1

Pytanie: Jaki jest tytuł filmu opowiadający geniuszu Alana Turinga?
Oczekiwana klasa: 1, przewidziana klasa: 1

Pytanie: Czym jest Maszyna Turinga?
Oczekiwana klasa: 0, przewidziana klasa: 1

Pytanie: Jak Alan Turing złamał szyfr Enigmy?
Oczekiwana klasa: 0, przewidziana klasa: 1

Pytanie: Jakie odznaczenie wojskowe dostał Alan Turing za złamanie szyfru Enigmy?
Oczekiwana klasa: 0, przewidziana klasa: 1

Model poprawnie przewiduje klasę 1 - gdy odpowiedź na pytanie znajduje się w tekście. Jednak w przypadku gdy pytanie jest podobne do kontekstu, jednak w kontekście nie ma na nie odpowiedzi model może sobie nie radzić (w tym przypadku raz sobie poradził, raz nie). Gdy pytanie jest całkowicie różne od kontekstu model daje oczekiwaną klasę 0. Jakość jak dla mnie ok, jak na 1h trenowania

Odpowiadanie na pytania

Drugim problemem, którym zajmie się w tym laboratorium jest odpowiadanie na pytania. Zmierzymy się z wariantem tego problemu, w którym model sam formułuje odpowiedź, na podstawie pytania i kontekstu, w których znajduje się odpowiedź na pytanie (w przeciwieństwie do wariantu, w którym model wskazuje lokalizację odpowiedzi na pytanie).

Zadanie 4 (1 punkt)

Rozpocznij od przygotowania danych. Wybierzemy tylko te pytania, które posiadają odpowiedź (`is_impossible=False`). Uwzględnij zarówno pytania *pewne* (pole `answers`) jak i *prawdopodobne* (pole `plausible_answers`). Wynikowy zbiór danych powinien mieć identyczną strukturę, jak w przypadku zadania z klasyfikacją, ale etykiety zamiast wartości 0 i 1, powinny zawierać odpowiedź na pytanie, a sama nazwa etykiety powinna być zmieniona z `label` na `labels`, w celu odzwierciedlenia faktu, że teraz zwracane jest wiele etykiet.

Wyświetl liczbę danych (par: pytanie - odpowiedź) w zbiorze treningowym i zbiorze ewaluacyjnym.

Opakuj również zbiory w klasy z biblioteki `datasets` i zapisz je na dysku.

```
import random
from datasets import Dataset, DatasetDict

tuples = [], []

for idx, dataset in enumerate([train_data, dev_data]):
    for data in dataset:
        context = data["paragraphs"][0]["context"]
        for question_answers in data["paragraphs"][0]["qas"]:
            if not question_answers["is_impossible"]:
                question = question_answers["question"]
                answers = None
                for answer_type in ["answers", "plausible_answers"]:
                    if answer_type in question_answers:
                        answers = question_answers[answer_type][0]
                ["generative_answer"]
                tuples[idx].append(
                    {
                        "text": f"Pytanie: {question} Kontekst: {context} Sformułuj odpowiedź na pytanie.",
                        "labels": answers,
                    }
                )

train_tuples, dev_tuples = tuples
print("Length of train-set:", len(train_tuples))
print("Length of dev-set:", len(dev_tuples))

train_dataset = Dataset.from_list(train_tuples)
dev_dataset = Dataset.from_list(dev_tuples)
datasets = DatasetDict({"train": train_dataset, "dev": dev_dataset})
datasets.save_to_disk("question-context-qa")

Length of train-set: 34028
Length of dev-set: 5563
```

```
{"model_id": "fb3804c73d504bb7b07f525a65527cbe", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "e42b2ef41dbe443899082874e12eba76", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

Zanim przejdziemy do dalszej części, sprawdźmy, czy dane zostały poprawnie utworzone. Zweryfikujmy przede wszystkim, czy klucze `text` oraz `label` zawierają odpowiednie wartości:

```
print(datasets["train"][0]["text"])
print(datasets["train"][0]["labels"])
print(datasets["dev"][0]["text"])
print(datasets["dev"][0]["labels"])
```

Pytanie: Co było powodem powrócenia konceptu porozumienia monachijskiego? Kontekst: Projekty konfederacji zaczęły się załamywać 5 sierpnia 1942. Ponownie wróciła kwestia monachijska, co uaktywniło się wymianą listów Ripka – Stroński. Natomiast 17 sierpnia 1942 doszło do spotkania E. Beneša i J. Masaryka z jednej a Wł. Sikorskiego i E. Raczyńskiego z drugiej strony. Polscy dyplomaci zaproponowali podpisanie układu konfederacyjnego. W następnym miesiącu, tj. 24 września, strona polska przesłała na ręce J. Masaryka projekt deklaracji o przyszłej konfederacji obu państw. Strona czechosłowacka projekt przyjęła, lecz już w listopadzie 1942 E. Beneš podważył ideę konfederacji. W zamian zaproponowano zawarcie układu sojuszniczego z Polską na 20 lat (formalnie nastąpiło to 20 listopada 1942). Sformułuj odpowiedź na pytanie.

wymiana listów Ripka – Stroński

Pytanie: Czym są pisma rabiniczne? Kontekst: Pisma rabiniczne – w tym Miszna – stanowią kompilację poglądów różnych rabinów na określony temat. Zgodnie z wierzeniami judaizmu Mojżesz otrzymał od Boga całą Torę, ale w dwóch częściach: jedną część w formie pisanej, a drugą część w formie ustnej. Miszna – jako Tora ustna – była traktowana nie tylko jako uzupełnienie Tory spisanej, ale również jako jej interpretacja i wyjaśnienie w konkretnych sytuacjach życiowych. Tym samym Miszna stanowiąca kodeks Prawa religijnego zaczęła równocześnie służyć za jego ustnie przekazywany podręcznik. Sformułuj odpowiedź na pytanie.

kompilacją poglądów różnych rabinów na określony temat

Tokenizacja danych dla problemu odpowiadania na pytania jest nieco bardziej problematyczna. W pierwszej kolejności trzeba wziąć pod uwagę, że dane wynikowe (etykiety), też muszą podlegać tokenizacji. Realizowane jest to poprzez wywołanie tokenizera, z opcją `text_target` ustawioną na łańcuch, który ma być stokenizowany.

Ponadto wcześniej nie przejmowaliśmy się za bardzo tym, czy wykorzystywany model obsługuje teksty o założonej długości. Teraz jednak ma to duże znaczenie. Jeśli użyjemy modelu, który nie jest w stanie wygenerować odpowiedzi o oczekiwanej długości, to nie możemy oczekiwać, że model ten będzie dawał dobre rezultaty dla danych w zbiorze treningowym i testowym.

W pierwszej kolejności dokonamy więc tokenizacji bez ograniczeń co do długości tekstu. Ponadto, tokenizowane odpowiedzi przypiszemy do klucza `label`. Do tokenizacji użyjemy tokenizera stowarzyszonego z modelem `allegro/plt5-base`.

```
from transformers import AutoTokenizer

plt5_tokenizer = AutoTokenizer.from_pretrained("allegro/plt5-base")

def preprocess_function(examples):
    model_inputs = plt5_tokenizer(examples["text"])
    labels = plt5_tokenizer(text_target=examples["labels"])
    model_inputs["labels"] = labels["input_ids"]
    return model_inputs

tokenized_datasets = datasets.map(preprocess_function, batched=True)

{"model_id": "4c2aea43aa0243a489760c2ba628a40f", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "7f5914d9552340529db8d60e59524e8a", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "7721f00a7e144808a87fba93aaaa0965", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "0a6e04c8aa024a058e57e57489d4e08e", "version_major": 2, "version_minor": 0}

You are using the default legacy behaviour of the <class
'transformers.models.t5.tokenization_t5.T5Tokenizer'>. This is
expected, and simply means that the `legacy` (previous) behavior will
be used so nothing changes for you. If you want to use the new
behaviour, set `legacy=False`. This should only be set if you
understand what it means, and thoroughly read the reason why this was
added as explained in
https://github.com/huggingface/transformers/pull/24565

{"model_id": "dcadc2ce22ce4091b5b94abf52595cb5", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "614fc4270ae947b8a3f4ad91a199ab4a", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

Sprawdźmy jak dane wyglądają po tokenizacji:

```
print(tokenized_datasets["train"][0].keys())
print(tokenized_datasets["train"][0]["input_ids"])
print(tokenized_datasets["train"][0]["labels"])
print(len(tokenized_datasets["train"][0]["input_ids"]))
```

```

print(len(tokenized_datasets["train"][0]["labels"]))
example = tokenized_datasets["train"][0]

print("".join(plt5_tokenizer.convert_ids_to_tokens(list(example["input_ids"]))))
print("".join(plt5_tokenizer.convert_ids_to_tokens(list(example["labels"]))))

dict_keys(['text', 'labels', 'input_ids', 'attention_mask'])
[21584, 291, 639, 402, 11586, 292, 23822, 267, 1269, 8741, 280, 24310,
42404, 305, 373, 1525, 15643, 291, 2958, 273, 19605, 6869, 271, 298,
2256, 7465, 394, 540, 2142, 259, 17542, 13760, 10331, 9511, 322,
31220, 261, 358, 348, 267, 7243, 430, 470, 271, 39908, 20622, 2178,
18204, 308, 8439, 2451, 259, 1974, 455, 540, 2142, 1283, 272, 994,
525, 259, 15697, 1978, 267, 264, 644, 259, 14988, 19434, 265, 1109,
287, 274, 357, 259, 21308, 264, 525, 259, 35197, 305, 265, 793, 823,
259, 25318, 2750, 4724, 31015, 21207, 4162, 40335, 18058, 259, 274,
4862, 7030, 261, 5269, 259, 658, 497, 261, 6971, 1890, 35042, 267,
266, 3260, 644, 259, 14988, 19434, 1187, 20919, 284, 27584, 19605,
1230, 2555, 259, 12531, 7278, 3845, 8726, 10486, 1187, 10676, 261,
996, 347, 260, 2548, 2142, 525, 259, 15697, 1978, 309, 27648, 31887,
19605, 259, 274, 4931, 36525, 37011, 4162, 10036, 7141, 265, 6340,
266, 465, 346, 269, 3648, 4383, 6704, 294, 465, 567, 2142, 454, 365,
3648, 280, 2044, 304, 8206, 266, 3236, 259, 1]
[13862, 20622, 2178, 18204, 308, 8439, 2451, 1]
174
8
_Pytanie|:_Co|_było|_powodem|_po|wrócenia|_kon|cept|u|_porozumieniu|
_monachijskiego|?|_Kon|tekst|:_Projekt|y|_konfederacji|_zaczęły|
_się|_za|łamywać|_5|_sierpnia|_1942|.|_Ponownie|_wróciła|_kwestia|
_mon|ach|ijska|,|_co|_u|a|ktyw|ni|ło|_się|_wymianą|_listów|_Ri|pka|_|_
_Stro|ński|.|_Natomiast|_17|_sierpnia|_1942|_doszło|_do|_spotkania|
_E|.|_Bene|ś|a|_i|_J|.|_Masa|ryka|_z|_jednej|_a|_W|ł|.|_Sikorskiego|
_i|_E|.|_Raczyński|ego|_z|_drugiej|_strony|.|_Polscy|_dyplom|aci|
_zaproponowali|_podpisanie|_układu|_konfederac|yjnego|.|_W|_następnym|
_miesiącu|,|_tj|.|_24|_września|,|_strona|_polska|_przesłała|_na|
_ręce|_J|.|_Masa|ryka|_projekt|_deklaracji|_o|_przyszłej|
_konfederacji|_obu|_państw|.|_Strona|_cze|cho|słow|acka|_projekt|
_przyjęła|,|_lecz|_już|_w|_listopadzie|_1942|_E|.|_Bene|ś|_pod|ważył|
_ideę|_konfederacji|.|_W|_zamian|_zaproponowano|_zawarcie|_układu|
_sojusz|niczego|_z|_Polską|_na|_20|_lat|_(|form|alnie|_nastąpiło|_to|
_20|_listopada|_1942|)|.|_S|form|u|łu|j|_odpowiedź|_na|_pytanie|.|</s>
_wymiana|_listów|_Ri|pka|_|_Stro|ński|</s>

```

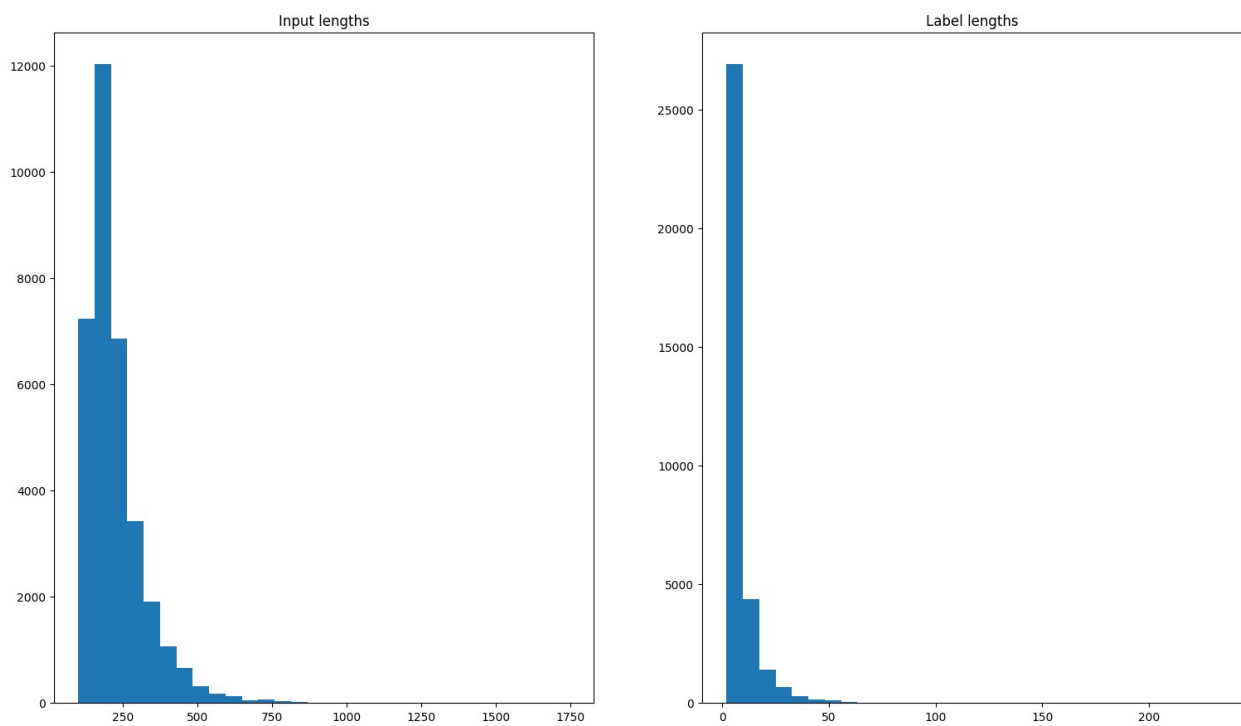
Wykorzystywany przez nas model obsługuje teksty od długości do 512 sub-tokenów (w zasadzie ograniczenie to, w przeciwieństwie do modelu BERT nie wynika z samego modelu, więc teoretycznie moglibyśmy wykorzystywać dłuższe sekwencje, co jednak prowadzi do nadmiernej konsumpcji pamięci). Konieczne jest zatem sprawdzenie, czy w naszych danych nie ma tekstów o większej długości.

Zadanie 5 (0.5 punkt)

Stwórz histogramy prezentujące rozkład długości (jako liczby tokenów) tekstów wejściowych (`input_ids`) oraz odpowiedzi (`labels`) dla zbioru treningowego. Zinterpretuj otrzymane wyniki.

```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

fig, axes = plt.subplots(1,2)
fig.set_size_inches(18.5, 10.5)
axes[0].hist([len(tokens["input_ids"]) for tokens in
tokenized_datasets["train"]], bins=30)
axes[0].set_title("Input lengths")
axes[1].hist([len(tokens["labels"]) for tokens in
tokenized_datasets["train"]], bins=30)
axes[1].set_title("Label lengths")
plt.show()
```


Przyjmijmy założenie, że teksty wejściowe będą miały maksymalnie 256 tokenów, a większość odpowiedzi jest znacznie krótsza niż maksymalna długość, ograniczmy je do długości 32.

W poniższym kodzie uwzględniamy również fakt, że przy obliczaniu funkcji straty nie interesuje nas wliczanie tokenów wypełnienia (PAD), gdyż ich udział byłby bardzo duży, a nie wpływają one w żaden pozytywny sposób na ocenę poprawności działania modelu.

Konteksty (pytanie + kontekst odpowiedzi) ograniczamy do 256 tokenów, ze względu na ograniczenia pamięciowe (zajętość pamięci dla modelu jest proporcjonalna do kwadratu

długości tekstu). Dla kontekstów nie używamy parametru `padding`, ponieważ w trakcie treningu użyjemy modułu, który automatycznie doda padding, tak żeby wszystkie sekwencje miały długość najdłuższego tekstu w ramach paczki (moduł ten to `DataCollatorWithPadding`).

```
def preprocess_function(examples):
    result = plt5_tokenizer(examples["text"], truncation=True,
max_length=256)
    targets = plt5_tokenizer(
        examples["labels"], truncation=True, max_length=32,
padding=True
    )
    input_ids = [
        [(l if l != plt5_tokenizer.pad_token_id else -100) for l in e]
        for e in targets["input_ids"]
    ]
    result["labels"] = input_ids
    return result
```

```
tokenized_datasets = datasets.map(preprocess_function, batched=True)
```

```
{"model_id": "9d94787cf6a04b01a166ecdf25a38326", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

```
{"model_id": "28e0a8de9c294e088daa9f9880601045", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

Następnie weryfikujemy, czy przetworzone teksty mają poprawną postać.

```
print(tokenized_datasets["train"][0].keys())
print(tokenized_datasets["train"][0]["input_ids"])
print(tokenized_datasets["train"][0]["labels"])
print(len(tokenized_datasets["train"][0]["input_ids"]))
print(len(tokenized_datasets["train"][0]["labels"]))

dict_keys(['text', 'labels', 'input_ids', 'attention_mask'])
[21584, 291, 639, 402, 11586, 292, 23822, 267, 1269, 8741, 280, 24310,
42404, 305, 373, 1525, 15643, 291, 2958, 273, 19605, 6869, 271, 298,
2256, 7465, 394, 540, 2142, 259, 17542, 13760, 10331, 9511, 322,
31220, 261, 358, 348, 267, 7243, 430, 470, 271, 39908, 20622, 2178,
18204, 308, 8439, 2451, 259, 1974, 455, 540, 2142, 1283, 272, 994,
525, 259, 15697, 1978, 267, 264, 644, 259, 14988, 19434, 265, 1109,
287, 274, 357, 259, 21308, 264, 525, 259, 35197, 305, 265, 793, 823,
259, 25318, 2750, 4724, 31015, 21207, 4162, 40335, 18058, 259, 274,
4862, 7030, 261, 5269, 259, 658, 497, 261, 6971, 1890, 35042, 267,
266, 3260, 644, 259, 14988, 19434, 1187, 20919, 284, 27584, 19605,
1230, 2555, 259, 12531, 7278, 3845, 8726, 10486, 1187, 10676, 261,
996, 347, 260, 2548, 2142, 525, 259, 15697, 1978, 309, 27648, 31887,
19605, 259, 274, 4931, 36525, 37011, 4162, 10036, 7141, 265, 6340,
```

```
266, 465, 346, 269, 3648, 4383, 6704, 294, 465, 567, 2142, 454, 365,
3648, 280, 2044, 304, 8206, 266, 3236, 259, 1]
[13862, 20622, 2178, 18204, 308, 8439, 2451, 1, -100, -100, -100, -
100, -100, -100, -100, -100, -100, -100, -100, -100, -100, -100,
-100, -100, -100, -100, -100, -100, -100, -100]
174
32
```

Dla problemu odpowiadania na pytania potrzebować będziemy innego pre-trenowanego modelu oraz innego przygotowania danych. Jako model bazowy wykorzystamy polski wariant modelu T5 - [pLT5](#). Model ten trenowany był w zadaniu *span corruption*, czyli zadani polegającym na usunięciu fragmentu tekstu. Model na wejściu otrzymywał tekst z pominiętymi pewnymi fragmentami, a na wyjściu miał odtwarzać te fragmenty. Oryginalny model T5 dodatkowo pretrenowany był na kilku konkretnych zadaniach z zakresu NLP (w tym odpowiadaniu na pytania). W wariancie pLT5 nie przeprowadzono jednak takiego dodatkowego procesu.

Poniżej ładujemy model dla zadania, w którym model generuje tekst na podstawie innego tekstu (tzn. jest to zadanie zamiany tekstu na tekst, po angielsku zwanego też *Sequence-to-Sequence*).

```
from transformers import AutoModelForSeq2SeqLM

model = AutoModelForSeq2SeqLM.from_pretrained("allegro/plt5-base")

{"model_id": "8d5e9438c5bb4e6c9525aa3f2ba3c3e5", "version_major": 2, "version_minor": 0}
```

Trening modelu QA

Ostatnim krokiem przed uruchomieniem treningu jest zdefiniowanie metryk, wskazujących jak model radzi sobie z problemem. Wykorzystamy dwie metryki:

- *exact match* - która sprawdza dokładne dopasowanie odpowiedzi do wartości referencyjnej, metryka ta jest bardzo restrykcyjna, ponieważ pojedynczy znak będzie powodował, że wartość będzie niepoprawna,
- *blue score* - metryka uwzględniająca częściowe dopasowanie pomiędzy odpowiedzią a wartością referencyjną, najczęściej używana jest do oceny maszynowego tłumaczenia tekstu, ale może być również przydatna w ocenie wszelkich zadań, w których generowany jest tekst.

Wykorzystujemy bibliotekę [evaluate](#), która zawiera definicje obu metryk.

Przy konwersji identyfikatorów tokenów na tekstu zamieniamy również z powrotem tokeny o wartości -100 na identyfikatory paddingu. W przeciwnym razie dostaniemy błąd o nieistniejącym identyfikatorze tokenu.

W procesie treningu pokazujemy również różnicę między jedną wygenerowaną oraz prawdziwą odpowiedzią dla zbioru ewaluacyjnego. W ten sposób możemy śledzić co rzeczywiście dzieje się w modelu.

```

from transformers import Seq2SeqTrainer, Seq2SeqTrainingArguments
import numpy as np
import evaluate

exact = evaluate.load("exact_match")
bleu = evaluate.load("bleu")

def compute_metrics(eval_pred):
    predictions, labels = eval_pred
    predictions = np.where(predictions != -100, predictions,
plt5_tokenizer.pad_token_id)
    decoded_preds = plt5_tokenizer.batch_decode(predictions,
skip_special_tokens=True)
    labels = np.where(labels != -100, labels,
plt5_tokenizer.pad_token_id)
    decoded_labels = plt5_tokenizer.batch_decode(labels,
skip_special_tokens=True)
    print("prediction: " + decoded_preds[0])
    print("reference : " + decoded_labels[0])

    result = exact.compute(predictions=decoded_preds,
references=decoded_labels)
    result = {**result, **bleu.compute(predictions=decoded_preds,
references=decoded_labels)}
    del result["precisions"]

    prediction_lens = [np.count_nonzero(pred !=
plt5_tokenizer.pad_token_id) for pred in predictions]
    result["gen_len"] = np.mean(prediction_lens)

    return result

{"model_id": "f20546f1b20e408eafb34471526e2591", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "04a32f9956864dcabe978ee7bebf4215", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "9c30fb1b6d65491085d08200d9052a54", "version_major": 2, "version_minor": 0}

{"model_id": "d1501a4553af478ab2d6ad75ca7ce5e1", "version_major": 2, "version_minor": 0}

```

Zadanie 6 (0.5 punkty)

Korzystając z klasy Seq2SeqTrainingArguments zdefiniuj następujące parametry trenignu:

- inny katalog z wynikami
- liczba epok: 3

- wielkość paczki: 16
- ewaluacja co 100 kroków,
- szybkość uczenia: $1e-4$
- optymalizator: adafactor
- maksymalna długość generowanej odpowiedzi: 32,
- akumulacja wyników ewaluacji: 4
- generowanie wyników podczas ewaluacji

W treningu nie używamy optymalizacji FP16! Jej użycie spowoduje, że model nie będzie się trenował. Jeśli chcesz użyć optymalizacji, to możesz skorzystać z **BF16**.

Argumenty powinny również wskazywać, że przeprowadzono jest proces uczenia i ewaluacji.

```
arguments = Seq2SeqTrainingArguments(
    output_dir="output_qa",
    do_train=True,
    do_eval=True,
    num_train_epochs=3,
    per_device_train_batch_size=16,
    per_device_eval_batch_size=16,
    eval_steps=100,
    learning_rate=1e-4,
    optim="adafactor",
    predict_with_generate=True,
    generation_max_length=32,
    eval_accumulation_steps=4,
    evaluation_strategy="steps",
    logging_first_step=True,
    logging_strategy="steps",
    logging_steps=50,
    save_strategy="epoch",
)
```

Zadanie 7 (0.5 punktu)

Utwórz obiekt trenujący `Seq2SeqTrainer`, za pomocą którego będzie trenowany model odpowiadający na pytania.

Obiekt ten powinien:

- wykorzystywać model `plt5-base`,
- wykorzystywać zbiór `train` do treningu,
- wykorzystywać zbiór `dev` do ewaluacji,
- wykorzystać klasę batchującą (`data_collator`) o nazwie `DataCollatorWithPadding`.

```
from transformers import DataCollatorWithPadding
trainer = Seq2SeqTrainer(
```

```

    model=model,
    args=arguments,
    train_dataset=tokenized_datasets["train"].shuffle(seed=42),
    eval_dataset=tokenized_datasets["dev"].shuffle(seed=42),
    compute_metrics=compute_metrics,
    data_collator=DataCollatorWithPadding(tokenizer)
)

%load_ext tensorboard
%tensorboard --logdir gdrive/MyDrive/poquad/output_qa/runs

The tensorboard extension is already loaded. To reload it, use:
%reload_ext tensorboard

<IPython.core.display.Javascript object>

```

Mając przygotowane wszystkie dane wejściowe możemy rozpocząć proces treningu.

Uwaga: proces treningu na Google Colab z wykorzystaniem akceleratora zajmuje ok. 3 godziny. Uruchomienie treningu na CPU może trwać ponad 1 dzień!

Możesz pominąć ten proces i w kolejnych krokach wykorzystać gotowy model `apohllo/plt5-base-poquad`, który znajduje się w repozytorium Huggingface.

```
trainer.train()
```

Zadanie 8 (1.5 punkt)

Korzystając z wywołania `generate` w modelu, wygeneruj odpowiedzi dla 1 kontekstu i 10 pytań dotyczących tego kontekstu. Pamiętaj aby zamienić identyfikatory tokenów na ich treść. Możesz do tego wykorzystać wywołanie `decode` z tokenizera.

Jeśli w poprzednim punkcie nie udało Ci się wytrenować modelu, możesz skorzystać z modelu `apohllo/plt5-base-poquad`.

Oceń wyniki (odpowiedzi) generowane przez model.

```

model_apohllo = AutoModelForSeq2SeqLM.from_pretrained("apohllo/plt5-
base-poquad")

{"model_id": "b6697814132945ff85dae3a0fa3e0486", "version_major": 2, "vers
ion_minor": 0}

{"model_id": "682fa5faec9046d68c597d041bfa555b", "version_major": 2, "vers
ion_minor": 0}

{"model_id": "98e478fb30264174ab9f4820bbdb4d6b", "version_major": 2, "vers
ion_minor": 0}

tokenizer_apohllo = AutoTokenizer.from_pretrained("apohllo/plt5-base-
poquad")

```

```
{"model_id":"ed788c22219e46fd8da4a962915d6fb3","version_major":2,"version_minor":0}
```

```
{"model_id":"77c43a4c263848dfb25f5c2bddecdb25","version_major":2,"version_minor":0}
```

```
{"model_id":"61df571e42cd4e38beb133a55caf12f1","version_major":2,"version_minor":0}
```

```
{"model_id":"516c5b2baf50489198e52b4dce3133e2","version_major":2,"version_minor":0}
```

wiedzmin = ""Geralt z Rivii herbu Most, zwany Białym Wilkiem lub Rzeźnikiem z Blaviken – wiedźmin Cechu Wilka, pasowany na lyrijskiego rycerza, ochroniarz i zausznik temerskiego króla Foltesta, właściciel winnicy Corvo Bianco, pięściarz i mistrz gwinta oraz kościanego pokera. Jedną z centralnych postaci historii XIII wieku oraz bohater niezliczonych legend. Geralt ma włosy koloru mlecznobiałego.

Zmieniły swój kolor na skutek dodatkowych mutacji, które doprowadziły do całkowitej utraty pigmentu. Ma kocie oczy, które umożliwiają mu widzenie nawet w najgłębszych ciemnościach.

Na mocy prawa niespodzianki, Geralt związał się przeznaczeniem z Ciri – tajemniczym dzieckiem, tzw. Lwiątkiem z Cintry. Ich przygody, a także wielu innych napotkanych przez nich postaci, mają miejsce podczas okrutnej II wojny z Nilfgaardem. Poza trudnościami, jakie napotyka na swojej drodze, wiążąc się z czarodziejką Yennefer, Geralt bierze udział w bezwzględnej grze wywiadów wojskowych.

Chcąc dbać o swoich bliskich, wiedźmin stara się ich chronić, jednak nadal, na przekór wszystkim, zachować neutralność w ogarniętym wojną świecie. Najlepszym przyjacielem wiedźmina jest bard Jaskier, miłością jego życia jest Yennefer, a dzieckiem (przybranym) Ciri. Geralt oraz pozostali wiedźmini z Kaer Morhen, z pomocą czarodziejki Triss Merigold, rozpoczęli szkolenie Ciri na wiedźminkę.

Ich świat dzielił wówczas krok od wojny między Królestwami Północy, a Cesarstwem Nilfgaardu. Okazało się, że dziewczynka jest źródłem i ma w sobie wielki potencjał magiczny.

Kiedy Cirilla wyjechała do Ellander, aby pobierać nauki w świątyni Melitele, Geralt poprosił Yennefer, aby ta została mistrzynią Ciri i umożliwiła jej zostanie czarodziejką.

Cirilla została uczennicą ukochanej Geralta i zaczęła uczyć się czarodziejskiego fachu.

""

```
questions = [  
    "Jakiego herbu jest Geralt z Rivii?",  
    "Dlaczego Geralt z Rivii ma mlecznobiałe włosy?",  
    "Jak Geralt związał się z Ciri?",
```

```

    "Jak inaczej nazywana jest Ciri?",
    "Kto jest miłością życia Geralta?",
    "Jak inaczej zwany jest Geralt?",
    "Kto jest najlepszym przyjacielem Geralta?",
    "Gdzie Ciri była szkolona na wiedźminkę?",
    "Jaka wojna miała miejsce za czasów Geralta z Rivii?",
    "Kto uczył Ciri w Ellander?",
]

strings = [f"Pytanie: {q} Kontekst: {wiedzmin}" for q in questions]

inputs = tokenizer_apohllo(strings, return_tensors="pt", padding=True)

outputs = model_apohllo.generate(
    input_ids=inputs["input_ids"],
    attention_mask=inputs["attention_mask"]
)

decoded = tokenizer_apohllo.batch_decode(outputs,
skip_special_tokens=True)

print(f"Kontekst:\n {wiedzmin}\n\n")

for i, q in enumerate(questions):
    print(f"Pytanie {i+1}: {q}")
    print(f"Odpowiedź: {decoded[i]}\n")

/usr/local/lib/python3.10/dist-packages/transformers/generation/
utils.py:1273: UserWarning: Using the model-agnostic default
`max_length` (=20) to control the generation length. We recommend
setting `max_new_tokens` to control the maximum length of the
generation.
  warnings.warn(

```

Kontekst:

Geralt z Rivii herbu Most, zwany Białym Wilkiem lub Rzeźnikiem z Blaviken – wiedźmin Cechu Wilka, pasowany na lyrijskiego rycerza, ochroniarz i zausznik temerskiego króla Foltesta, właściciel winnicy Corvo Bianco, pięściarz i mistrz gwinta oraz kościanego pokera. Jedna z centralnych postaci historii XIII wieku oraz bohater niezliczonych legend. Geralt ma włosy koloru mlecznobiałego.

Zmieniły swój kolor na skutek dodatkowych mutacji, które doprowadziły do całkowitej utraty pigmentu. Ma kocie oczy, które umożliwiają mu widzenie nawet w najgłębszych ciemnościach.

Na mocy prawa niespodzianki, Geralt związał się przeznaczeniem z Ciri – tajemniczym dzieckiem, tzw. Lwiątkiem z Cintry. Ich przygody, a także wielu innych napotkanych przez nich postaci, mają miejsce podczas okrutnej II wojny z Nilfgaardem. Poza trudnościami, jakie napotyka na swojej drodze, wiążąc się z

czarodziejką Yennefer, Geralt bierze udział w bezwzględnej grze wywiadów wojskowych.

Chcąc dbać o swoich bliskich, wiedźmin stara się ich chronić, jednak nadal, na przekór wszystkim, zachować neutralność w ogarniętym wojną świecie. Najlepszym przyjacielem wiedźmina jest bard Jaskier, miłością jego życia jest Yennefer, a dzieckiem (przybranym) Ciri. Geralt oraz pozostali wiedźmini z Kaer Morhen, z pomocą czarodziejki Triss Merigold, rozpoczęli szkolenie Ciri na wiedźminkę.

Ich świat dzielił wówczas krok od wojny między Królestwami Północy, a Cesarstwem Nilfgaardu. Okazało się, że dziewczynka jest źródłem i ma w sobie wielki potencjał magiczny.

Kiedy Cirilla wyjechała do Ellander, aby pobierać nauki w świątyni Melitele, Geralt poprosił Yennefer, aby ta została mistrzynią Ciri i umożliwiła jej zostanie czarodziejką.

Cirilla została uczennicą ukochanej Geralta i zaczęła uczyć się czarodziejskiego fachu.

Pytanie 1: Jakiego herbu jest Geralt z Rivii?

Odpowiedź: Most

Pytanie 2: Dlaczego Geralt z Rivii ma mlecznobiałe włosy?

Odpowiedź: na skutek dodatkowych mutacji, które doprowadziły do całkowitej utraty pigmentu

Pytanie 3: Jak Geralt związał się z Ciri?

Odpowiedź: Na mocy prawa niespodzianki

Pytanie 4: Jak inaczej nazywana jest Ciri?

Odpowiedź: Lwiątkiem z Cintry

Pytanie 5: Kto jest miłością życia Geralta?

Odpowiedź: Yennefer

Pytanie 6: Jak inaczej zwany jest Geralt?

Odpowiedź: Biały Wilk lub Rzeźnik z Blaviken

Pytanie 7: Kto jest najlepszym przyjacielem Geralta?

Odpowiedź: bard Jaskier

Pytanie 8: Gdzie Ciri była szkolona na wiedźminkę?

Odpowiedź: w Kaer Morhen

Pytanie 9: Jaka wojna miała miejsce za czasów Geralta z Rivii?

Odpowiedź: II wojna z Nilfgaardem

Pytanie 10: Kto uczył Ciri w Ellander?

Odpowiedź: Yennefer

Model językowy dobrze odpowiada na pytania, chociaż najczęściej odpowiedzi są lakoniczne.

Zadanie dodatkowe (2 punkty)

Stworzenie pełnego rozwiązania w zakresie odpowiadania na pytania wymaga również znajdowania kontekstów, w których może pojawić się pytanie.

Obenie istnieje coraz więcej modeli neuronalnych, które bardzo dobrze radzą sobie ze znajdowaniem odpowiednich tekstów. Również dla języka polskiego następuje tutaj istotny postęp. Powstała m.in. [strona śledząca postępy w tym zakresie](#).

Korzystając z informacji na tej stronie wybierz jeden z modeli do wyszukiwania kontekstów (najlepiej o rozmiarze `base` lub `small`). Zamień konteksty występujące w zbiorze PoQuAD na reprezentacje wektorowe. To samo zrób z pytaniami występującymi w tym zbiorze. Dla każdego pytania znajdź kontekst, który według modelu najlepiej odpowiada na zadane pytanie. Do znalezienia kontekstu oblicz iloczyn skalarny pomiędzy reprezentacją pytania oraz wszystkimi kontekstami ze zbioru. Następnie uruchom model generujący odpowiedź na znalezionym kontekście. Porównaj wyniki uzyskiwane w ten sposób, z wynikami, gdy poprawny kontekst jest znany.

W celu przyspieszenia obliczeń możesz zmniejszyć liczbę pytań i odpowiadających im kontekstów. Pamiętaj jednak, żeby liczba kontekstów była odpowiednio duża (sugerowana wartość min. to 1000 kontekstów), tak żeby znalezienie kontekstu nie było trywialne.